

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 8—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Tretji sestanek za sporazum s Hrvati

Dne 22. aprila se je pripeljal iz Beograda v Zagreb z brzim vlakom predsednik vlade Dragiša Cvetković. Sprejeli so ga predstavniki oblasti z namestnikom bana in poveljnikom armije na čelu. S kolodvora se je predsednik odpeljal v bansko palačo, kamor je prispel ob pol desetih tudi dr. V. Maček. Ostala sta v razgovoru do enajstih. Razgovor se je nadaljeval ob petih popoldne. Bil pa je to pot le kratek. Novinarjem je bilo sporočeno, da se bosta predsednik Cvetković in dr. Maček sestala vnovič dne

24. aprila dopoldne. Dr. Maček se je iz banske palače odpeljal z avtomobilom v svoje stanovanje na Prilazu, predsednik vlade in vršilec dolžnosti bana Mihaldžić pa sta se odpeljala na sprehod.

Dne 23. aprila je bilo v Zagrebu ob 11.45 izdano naslednje uradno poročilo: »Predsednik kr. vlade Dragiša Cvetković se je dopoldne ponovno sestal z dr. Mačkom, predsednikom HSS. Sklenjeno je bilo, da se razgovori nadaljujejo po dveh ali treh dneh.«

Naš zunanji minister v Benetkah

Naš zunanji minister dr. Aleksander Cincar-Marković je odpotoval 22. aprila na sestanek z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano v Benetke. Predstavnika naše države so že slovesno sprejeli in pozdravili zastopniki italijanske oblasti in fašistične stranke v Postojni. Benetke so mu pa priredile posebno svečan sprejem. Italijanski zunanji minister grof Ciano je prispel 22. aprila že opoldne z letalom iz Rima v Benetke. Beneški kolodvor je bil našemu zunanjemu ministru v pozdrav okrašen z jugoslovanskimi in italijanskimi zastavami ter ves v zelenju. Pred njim se je zbrala velika množica ljudstva. Vlak se je ustavil med igranjem jugoslovanske himne. Grof Ciano se je s Cincar-Markovićem pristrčno pozdravil, potem pa mu predstavil zbrane odličnike, med njimi tudi beneškega prefekta senatorja Cataluna, poveljnika gornjega Jadrana admirala Tura, zveznega tajnika fašistične stranke Oscaria, poveljnika armije generala Sortebra, beneškega župana grofa Marcela, svoje sodelavce: veleposlanika Buttia, opolnomočenega ministra Vitettia in druge. Oba zunanja ministra sta obšla častno četo 56. pehotnega polka. Poleg čete so stali v slavnostnih oblekah častniki suhozemske vojske, letalstva in mornarice v Benetkah. Ministra sta nato obšla še oddelek fašistične mladine, ki ju je navdušeno pozdravljala. Prav tako jima je vzklikala velika množica, ki se je zbrala pred postajo.

Med nazdravljanjem in igranjem jugoslovanske in italijanske himne sta se oba ministra odpeljala z motornimi čolni v »Grand hotel«, kjer so bili za nju pripravljeni prostori.

Benetke so bile 22. aprila zvečer na čast našemu in italijanskemu zunanjemu ministru slavnostno razsvetljene.

Prvi razgovor med obema državnikoma se je vršil v »Grand hotelu«. Ob 21 je ita-

lijanski zunanji minister priredil v počastitev dr. Markovića slavnostno večerjo, katere se je udeležilo 80 najuglednejših predstavnikov javnega življenja. Po večerji je bil sprejem.

Drugi razgovor jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Markovića in italijanskega grofa Ciana je pričel 23. aprila v »Grand hotelu« in je trajal poldrugo uro. Po tem razgovoru je bilo izdano naslednje uradno poročilo:

V teku razgovorov, ki sta jih imela v Benetkah 22. in 23. aprila 1939 italijanski zunanji minister grof Ciano in jugoslovanski zunanji minister dr. Cincar-Marković, so bila vsestransko proučena razna vprašanja, ki zanimajo v današnjem položaju obe sosedni in prijateljski državi, pri čemer so se upoštevali tudi zadnji dogodki v Albaniji. Ta proučitev je še enkrat potrdila popolno pristrčnost, ki obstoja v odnosih med Italijo in Jugoslavijo po zaključitvi beograjske pogodbe, ki je zavarovala mir na Jadranu, kakor tudi spoštovanje medsebojnih koristi, ki so okrepljene na vseh področjih in vseh smereh. Oba ministra sta bila soglasna, da se sodelovanje, polno zaupanja, ki obstoja med obema državama ter med Jugoslavijo in Nemčijo, poglobi tako na političnem kakor tudi na gospodarskem polju v svrhu ohranitve miru in izboljšanja pogojev stalnosti v Podunavju. Kar se tiče odnosov z Madžarsko, sta oba zunanja ministra proučila položaj na podlagi nedavnih manifestacij ter sta ugotovila z zadovoljstvom, da so odprle pot h koristnemu sporazumevanju med vladama v Beogradu in Budimpešti.

Opoldne 23. aprila je beneška mestna občina priredila na čast jugoslovanskemu zunanjemu ministru dr. Cincar-Markoviću slavnostni obed, po katerem je odpotoval nazaj v Jugoslavijo. V Postojni so se predstavniki italijanske oblasti svečano poslovili od našega zunanjega ministra.

Smernice varnosti

Prislovična je postala hvala dobrega sosedstva. Dobra sosesčina to hvalo tudi v popolni meri zasluži. Že v tem je precejšnja mera dobrine, če med sosedi ne vlada nasprotstvo. Če si dva soseda nasprotujeta, nosita škodo oba. Še večja je škoda, če se sovražita. Iz sovraštva se rodijo razprtije, ki motijo urejeno sožitje. Če te razprtije trajajo ter se večajo, se iz njih rodijo pravde, ki stalno zastrupljajo medsebojno razmerje. Da se pride v okom vsem morebitnim sporom, je treba vse medsebojne zadeve uravnati po merilu pravičnosti, ki zahteva, da se vsakemu da to, kar mu gre. S te osnove potem gradi krščanska ljubezen tisto prijateljstvo, ki pomenja višek dobrega razmerja med sosedi, in ki je jamstvo trajnega miru in pospešilo dobrobiti za obe udeleženi strani.

Kar smo doslej rekli o dobri sosesčini, njenih pogojih in učinkih, velja tudi o razmerju med sosednimi državami. Napetost med dvema sosednjima državama spričuje neurejenost razmer, ki vladajo med njima. Redovite razmere: že to je pozitivna činjenica v odnosu države do države, zlasti če sta si ti državi sosedni. Prijateljsko razmerje pa je najboljša oblika sosesčine med dvema državama, ki s svojim ozemljem mejita druga ob drugo. Takšno razmerje dokazuje, da med tema državama ni sporov ne radi državnih meja ne radi kakšnih zahtev, ki bi jih imela ta ali druga država, še manj pa radi krivic, nad katerimi bi se pritoževala ena ali druga stran. Takšno razmerje je najtrdnjše jamstvo miru za obe državi.

Naša jugoslovanska država se trudi, da je z vsemi svojimi sosedi ne samo v pravih, marveč tudi v prijateljskih odnosih. Prijateljsko razmerje do sosedov: to je ideja-vodnica njene zunanje politike. V tem pravcu je bila usmerjena politika naše države zlasti napram obema velebilam, ki sta nam sosedni: napram Nemčiji in Italiji. Ta naša politika je tem laže doseгла svoj uspeh, ker nimata ne Italija ne Nemčija do nas nobenih teritorialnih (ozemnih) zahtev, ko je vendar vsemu svetu znano, da biva onstran naših državnih meja pol milijona samo slovenskih naših rojakov. Kar se tiče narodnih manjšin, ki prebivajo v naši državi, je pa tudi znano in priznано dejstvo, da uživajo vse pravice narodno-manjšinskega varstva. Naši gospodarski stiki z obema našima velikima sosedama se razvijajo na osnovi sklenjenih pogodb v popolno obojestransko zadovoljstvo.

O prijateljskem razmerju Nemčije in Italije do naše države, ki temelji na obojestranskih interesih, spričujejo dejstva in izjave iz najnovejšega časa. Pretekli teden

30. aprila 1939 vsi na kmečki tabor v Celje!

je nastopil novi poslanik kraljevine Jugoslavije v Berlinu, dr. Ivo Andrić, svoje mesto ter je izročil svoje poverilnice nemškemu kanclerju Adolfu Hitlerju. V svojem odgovoru na nagovor našega poslanika je Adolf Hitler izjavil: »Z živim zadovoljstvom sem razbral iz vaših besed, da vidite, g. poslanik, ustrezajoč želji svoje vlade, da se prijateljsko razmerje med obema državama utrdi, prav tako kakor vaš gospod predsednik svojo glavno nalogo v izgradnji in poglobitvi tega razmerja. Jaz sam in vlada rajha imava isto voljo in nazor, da obstoje za zblizanje med našima dvema državama v smislu dobre sosesčine na kulturnem in gospodarskem področju najboljši pogoji.« — Kar se tiče našega prijateljskega razmerja do Italije, je trdno zasnovano na prijateljski pogodbi, ki je prav dobro prestala dveletno preizkušnjo. Ob italijanski akciji v Albaniji v velikem tednu se je to razmerje utrdilo, ker se je šef italijanske vlade Mussolini z vsem italijanskim ljudstvom prepričal o iskrenosti našega mišljenja in postopanja. Šef italijanske vlade se trudi, da bi tudi

odnose Madžarske do naše države dvignil do višine prijateljstva. To je tudi bil eden izmed ciljev razgovorov, ki jih je imel Mussolini pretekli teden v Rimu z madžarskim ministrskim predsednikom grofom Telekyjem in zunanjim ministrom grofom Czakyjem.

Pravec naši zunanji politiki narekujejo interesi naše države, ki jih hočemo zavarovati na vsak način. Mi smo miroljubno ljudstvo, ki odklanjamo vojno razračunavanje. Če se velike sile ne morejo drugače pogoditi med seboj, kakor s sredstvom orožja in vojne, je to njihova stvar. Mi tega ne moremo preprečiti, če tudi želimo, da se vsa pereča vprašanja rešijo tako, kakor je predložil predsednik Roosevelt v svoji mirovni poslanici. Upati je, da bodo velesile končno našle neko srednjo pot sporazuma. Interes držav in vse Evrope to zahteva. Ko odobravamo pravec naše zunanje politike, kakor se je vršil doslej, želimo, da bi pristojni činitelji v državi vodili barko naše državne politike v preizkušenih smereh varno skozi razburkane valove sedanosti.

Važna rešitev o trošarini na vino

Zakon o izpremembah in dopolnitvah državne trošarine, ki je stopil v veljavo 20. aprila 1932, je določil, da je vino in žganje, ki ga prodajajo vinogradniki-proizvajalci pod določenimi pogoji (to je: naenkrat v najmanjši količini 5 litrov na podeželju in 10 litrov v mestnih občinah na mestu proizvodnje in 50 litrov vina, oziroma žganja 25 litrov izven tega mesta) konsumentom, oproščeno vsake trošarine in takse. Kljub tem določilom pa so nekatere občine pobirale trošarino tudi od vina, ki so ga prodajali proizvajalci pod navedenimi pogoji naravnost konsumentom. Zaradi tega so se nekateri vinogradniki v savski banovini proti temu pritožili ter dosegli odločbo upravnega sodišča v Zagrebu in odločbo državnega sveta v Beogradu. Ti dve odločbi jasno in določ-

no razsojata to-le: Kmetovalci-proizvajalci vina in žganja se pri prodaji svojih pridelkov z lastnega zemljišča ne smatrajo, ako se držijo zgoraj navedenih pogojev, za točilce na drobno in zato niso obvezni plačati nobene trošarine na vino in na žganje. Iz tega razloga so bile dotične občine obsojene, da povrnejo vso neupravičeno pobrano trošarino na vino in žganje. Razsodba upravnega sodišča v Zagrebu je bila izdana meseca februarja 1938 pod števil. 1930—1938 T 876-36, rešitev državnega sveta v Beogradu pa 3. septembra 1938 pod števil. 19.713/38. Iz tega je razvidno, da ni treba na vino, ki ga prodajajo vinogradniki-proizvajalci naravnost konsumentom v 5, odnosno 10 litrski množini, plačati ne občinske ne banovinske trošarine.

Iz raznih držav

Zastopila Madžarske v Rimu. V minulem tednu sta se mudila v Rimu madžarski ministrski predsednik grof Teleky in zunanji minister grof Czaky. Po slovesnem sprejemu na kolodvoru v Rimu sta bila v avdienci pri kralju in nato so sledili politični razgovori z Mussolinijem. Visokima gostoma na čast je bila prirejena v Beneški palači v italijanski prestolnici večerja, na kateri sta izrekla napitnici Mussolini in Teleky. Oba državnika sta nazdravljala prijateljstvu med Italijo ter Madžarsko in sta tudi oba poudarila prijateljstvo z Jugoslavijo. Zastopnika Madžarske sta bila pred odhodom iz Rima v avdienci pri papežu. G. ban dr. M. Natlačen se je odpeljal 21. aprila na našo obmejno postajo Rakek, kjer je pozdravil madžarskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra v imenu jugoslovanske vlade. Vlak, s katerim sta se vračala madžarska državnika preko Pragerskega v Budimpešto, je pripeljal 21. aprila ob 12.59 v Ljubljano.

Romunija na razpotju. Kakor znano, je Nemčija sklenila kmalu po zasedbi Češke in Moravske z Romunijo gospodarski spo-

razum, o katerem smo poročali v našem listu. Pretekli teden je obiskal Berlin romunski zunanji minister Gafencu. Razgovarjal se je z nemškim zunanjim ministrom in je bil sprejet tudi od kanclerja Hitlerja. S tem obiskom bi rada Nemčija pritegnila Romunijo ne le samo gospodarsko, ampak tudi politično na os ali zvezo Berlin-Rim. Pri tem posetu ni došlo do odločilnih sklepov glede bodočega razmerja med Nemčijo in Romunijo. Gafencovim razgovorom v Berlinu jemlje precej vrednosti dejstvo, da se je podal romunski zunanji minister iz Berlina v London in Pariz, ker je nedavno angleški ministrski predsednik Chamberlain s pristankom Francije zajamčil Romuniji meje. Ni še gotovo: ali se bo naslonila Romunija politično na Nemčijo ter Italijo, ali na angleško obrambno zvezo.

Belgija dobila vlado. Po dolgotrajni vladni krizi je uspela v minulem tednu katoliškemu senatorju Pierlotu sestava nove vlade. Ker so odklonili socialisti sodelovanje pod predsedstvom katolika, je prišlo do vladnega sodelovanja med katoliško stranko in liberalci. Nova vlada

ima 13 ministrov, in sicer 6 zastopnikov katoliške stranke, 4 liberalce in 3 neparlamentarce.

Program za obisk angleškega kraljevskega para v Zedinjenih državah. Letošnje poletje se odpelje angleški kraljevski par na obisk angleškega dominijona velike severnoameriške Kanade. Iz Kanade bo prišla angleška kraljeva dvojica v Zedinjene države 9. julija zvečer pri slovitnem Niagarskem slapu. Tam jo bo sprejel poseben odbor, ki bo spremljal angleško kraljevo dvojico na potu po Zedinjenih državah. Angleška kraljeva dvojica bo s posebnim vlakom prispela drugi dan ob 11 dopoldne v ameriško prestolno mesto Washington. Tu bosta sprejela angleškega vladarja predsednik Zedinjenih držav Roosevelt in njegova soproga. V Washingtonu bosta za bivanja angleške kraljevske dvojice prirejena v Beli hiši ter v parku angleškega poslanstva velika sprejema. Zvečer bo v Beli hiši, v kateri biva predsednik, slavnostna večerja. Drugi dan odpotuje angleški kraljevi par v Rooseveltovem spremstvu v Mountvernon, kjer bo angleški kralj položil venec na grob največjega ameriškega državnika in organizatorja Združenih držav Jurija Washingtona. Nato bo angleški kralj obiskal vojaško pokopališče v Arlingtonu, kjer bo položil venec na grob neznanega junaka. Nato se gosta vrneta v Belo hišo. Angleška kraljeva dvojica bo nato odpotovala v Njujork, kjer bo obiskala svetovno razstavo.

Japonsko-kitajska vojna

Splošen oris kitajske ofenzive

Razburljivi in malodane dnevno se menjajoči važni dogodki v Evropi so odtegnili pozornost javnosti od japonsko-kitajske vojne, ki povzroča v zadnjem času največje skrbi, težkoče in nevarnost za Japonce. Kitajski maršal Čankajšek je začel s pomočjo ruskega topništva z velikimi uspehi ofenzivo na 2500 km dolgi fronti od pokrajine Šansi na severu do važnega trgovskega mesta Kanton na jugu. Na severu province Šansi so Kitajci zavzeli važno cestno križišče Maocin; pri Čengčavu, važnem križišču lunghajske železniške proge, za katerega so se vršili pred enim letom tako hudi boji, so bili Japonci potisnjeni 65 km daleč od lunghajske proge. Po kitajskih poročilih je nadalje popolnoma strta tudi japonska ofenziva v pokrajini Hupeh. Tamkajšnje japonske čete so bile potisnjene tako daleč nazaj, da so sedaj 70 km za črto, ki so jo zasedli komaj pred enim mesecem. Južno od Kajfenga se vrše sedaj srditi boji.

Za Kanton

V najnovejši kitajski ofenzivi, ki je zajela pet pokrajin, so osredotočeni vsi napadi Kitajcev, kojih moč cenijo na 120 tisoč mož, na mesto Kanton. V Kantonu je bilo prvotno le 15.000 Japoncev. Kakor hitro so pa Japonci uvideli, da gre pri tej kitajski ofenzivi za zavzetje Kantona, so začeli po Biserni reki pošiljati za kantonsko garnizijo nova ojačenja. Po vesteh iz francoskih virov je bil obroč kitajskih čet krog Kantona 19. aprila sklenjen in so bili Kitajci oddaljeni od mesta ponekod samo še 5 km. Umik Japoncev iz Kantona je mogoč le še po Biserni reki.

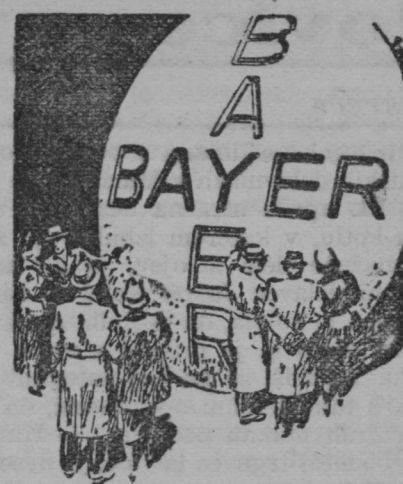
Po krščanskem svetu

Molitve za mir. Papež Pij XII., čigar vodilno geslo je delo za mir, je takoj, ko je bil povzdignjen do najvišjega dostojanstva v Cerkvi, pozval vse narode in vladarje, da si prizadevajo z vsemi silami za mir. Svoj poziv je ponovil velikonočno nedeljo v svojem govoru, ki ga je imel med slovesno službo božjo v cerkvi sv. Petra. Dne 20. aprila pa je naslovil na svojega državnega tajnika kardinala Maglionija pismo, v katerem odreja, naj se v mesecu maju v vseh župnijah sveta dvigajo k nebu javne molitve za mir. Zlasti naj se organizirajo molitve otrok, ki so posebno ljubi božjemu Zveličarju in ki v svoji mladosti odsevajo nedolžnost, duševno lepoto in milobo. Vsak dan naj očetje in matere pripeljejo k oltarju presvete Device svoje otroke, ki naj podarijo cvetja s svojih vrtov in logov in združeni s starši dvigajo svoje molitve k Bogu, Zveličarju in Mariji, da naj se ohrani mir vsem državljanom, vsem narodom in vsem državam. Kako naj bi ne sprejel Bog molitev otrok, ki jim lahko rečemo angeli na tej zemlji? Gotovo bo Marija, Mati božja, pomagala ljudem, ki so v toliki stiski, ko se vsi boje najhujšega, in bo izposlila milosti od svojega Sina, ki ga žalijo toliki grehi, pa je vedno pripravljen odpustiti, da bi Bog osvobodil narode njihovega velikega strahu ter odprl vsa srca za bratovsko edinost med narodi. Ko se bodo v maju po vseh mestih, trgih in vaseh vršile javne molitve za mir, upravičeno lahko upamo, da se bodo ljudje zamislili in da se bodo čustva medsebojnega sovraštva, jeze in maščevalnosti polegla ter da se bodo duše razpoložile za mir, ki nam edini more zagotoviti napredek in boljšo bodočnost.

Žalostna stoletnica. Letos poteče sto let, kar sta pod pritiskom ruske vlade za časa carja Nikolaja I. dva milijona katoliških Slovanov v Rusiji prestopila v pravoslavje. To so bili potomci tistih Slovanov (Ukrajincev in Belorusov), kojih predniki so po svojih škofih na cerkveni sinodi v Brest-Litovsku (v tedanji in sedanji Poljski) leta 1596 sklenili zvezo s papežem v Rimu ter priznali njegovo vrhovno oblast nad Kristusovo cerkvijo. Zveza z Rimom je med Slovani v takratni Poljski in deloma tudi v Rusiji vedno bolj rastla in se širila ter kmalu dosegla preko 10 milijonov pristašev. Po delitvi poljske države leta 1772, 1793, 1795 med Prusijo, Rusijo in Avstrijo, je unija (zveza z Rimom) ostala neokrnjena med Rusiji ali Ukrajinci v Galiciji, ki je bila priključena Avstriji. Rusija pa, kamor je prišel največji del unijatov (združenih z Rimom), je takoj začela sovražno nastopati proti uniji. Ruska carica Katarina II. (1762—1796) je sliko svojega zloglasnega značaja dopolnila s tem, da je z drugimi svojimi slabimi svojstvi združila še hinavščino, zahrbtnost in sovražnost proti katoličanom bizantinskega (grškega) obreda, ki so bili v cerkveni zvezi z Rimom. Dosegla je s to svojo politiko, da je bilo ob njeni smrti 7 do 8 milijonov unijatov pognanih v razkol v rusko pravoslavje. Katarinino protikatoliško politiko je nadaljeval zlasti ruski car Nikolaj I. (1825—1855). Ko je zatrl poljsko vstajo leta 1830/31, je sklenil vse narode, ki bivajo v razsežnih mejah ruske države, porusiti in popravoslaviti. Njegovo geslo

je bilo: »En zakon, en jezik, ena vera.« Preganjal je poljski katolicizem, še bolj pa rusinski in beloruski katolicizem, ki ga je hotel zatreti z vsemi sredstvi in na vsak način. Z obljubami, grožnjami in podkupovanjem je dosegel, da so mu trije unirani škofje pod vodstvom litovskega škofa Jožefa Siemaszko leta 1839 poslali pismo, v katerem izjavljajo, da izstopajo iz rimske cerkve ter se priglajajo s svojimi škoflji na vstop v rusko pravoslavje. Tako sta bila dva milijona katoliških vernikov ne samo proti svoji volji, marveč tudi brez vednosti prideljena ruski pravoslavni cerkvi. Kdor se je temu ustavljal, je bil kruto kaznovan. Katoliški cerkvi zvesti duhovniki so bili krvavo mučeni ter poslani v pregnanstvo v Sibirijo. Zares žalostna stoletnica verske nestrpnosti in okrutnosti!

Molk ni pritrdilo. Kdor molči, ta ne soglašajo: to je glavna misel pastirskega pisma, ki ga je poslal pred Veliko nočjo svojim škofljanom škof v Würzburgu v Nemčiji. Katoličanom v Nemčiji je ta čas onemogočena obramba po javnih listih in skupščinah. Katoličani molčijo, ta njih molk pa se ne sme tolmačiti, kakor da oni s tem vse odobravajo, kar brezbožniki brbljajo. Prav nasprotno. Naj se brezverci nikakor ne sklicujejo na molk ljudstva in naj se ne veselijo prezgodaj zloma krščanske vere. Je molk, ki izvira iz nemoči in nemogočnosti, da bi se proti napadom v

Pažnja Vas varuje razočaranja

Zato že pri nakupu Aspirin tablet pazite na »Bayera«-jev križ, kajti brez tega znaka ni Aspirina.

ASPIRIN
TABLETE

Oglaš. reg. pod št. brojem 32608 od št. št. 1938.

govorih in spisih svobodno izrazila obramba in se obrazložilo protivno mišljenje. Je tudi molk pameti, ker je znano, da je budalu nemogoče zapreti usta. Je molk pameti, če so ljudje nedostopni za resnico. Je molk, ki dokazuje, da se v duši temu protivimo, kar se govori. Ta splošni molk mnogotere vara, kateri mislijo, da so vsi tisti, ki molčijo, njihovi pristaši.

Navodila udeležencem kmečkega tabora v Celju 30. aprila

Voznja

V kolikor se ne boste pripeljali na tabor z vozovi, kolesi in avtobusi, se poslužite za vožnjo z vlaki nedeljskih izletniških kart. Na našo prošnjo za četrtinsko vožnjo namreč nismo doslej prejeli še nobene rešitve. Nedeljskih izletniških kart pri dohodu v Celje ne smete oddati!

Prihodi vlakov v Celje

Ponovno prosimo, da se pripeljete na tabor kolikor mogoče vsi udeleženci dovolj zgodaj, tako da se boste mogli udeležiti tudi spreveda, ki se prične ob devetih dopoldne z Glazije. Zato se odpeljite od doma že s prvim jutranjim vlakom! Udeleženci tabora iz Slov. gorle in Prekmurja, ki se nameravajo udeležiti spreveda, naj se odpeljejo od doma že v soboto zvečer, ker v nedeljo zjutraj nimajo zveze na prvi jutranji vlak iz Maribora.

Kdor se bo pripeljal v Celje že zvečer, se bo lahko udeležil prve predstave igre »Slovenskega kmeta povest« v mestnem gledališču, ali pa pri Sv. Jožefu opravil božjepotno pobožnost.

Vsi pa, ki se boste pripeljali v nedeljo s poznimi dopoldanskimi vlaki, pojdite s kolodvora takoj k Sv. Jožefu, da pridete pravočasno k sv. maši, ki se bo pričela okoli desetih. Poskrbljeno pa bo še za eno sv. mašo za primer, če bodo imeli vlaki zamudo.

Odhod vlakov iz Celja

Je na vse strani od pol štirih do štirih popoldne. Pazite, da boste vsaj ob pol štirih popoldne že na kolodvoru, da ne zamudite svojega vlaka!

Zbirališča za spreved

Za konjenike in vozove pri gimnaziji, za kolesarje v drevoredu pri Glaziji, za vse ostale na Glaziji. Na zbirališčih bodo nameščeni napisi in reditelji za posamezne skupine in okraje.

Avtobusi imajo prostor za parkiranje za stari okrogli sodiščem. Privozijo naj v Celje vsaj do osmih zjutraj.

Začetek spreveda bo ob devetih, zato naj bodo vsi, ki se ga nameravajo udeležiti, vsaj do pol devetih na svojih zbirališčih!

Spreved se vrši samo, če ne bo deževalo! V primeru slabega vremena naj gredo vsi udeleženci naravnost k Sv. Jožefu.

Razpored spreveda

Na čelu spreveda bodo jezdili kmečki konjeniki, za njimi bodo vozili kmečki kolesarji, za temi bo šla prva godba, za njo pa člani glavnega odbora Kmečke zveze in odbor ZAKŠ. Za njimi pride skupina igralcev igre »Slovenskega kmeta povest« v narodnih nošah.

Vsi ostali udeleženci (z izjemo vozov!) bodo nastopili v sprevedu urejeni po skupinah posameznih krajev, oziroma okrajev.

Vsako krajevno, oziroma okrajno skupino naj lastni reditelji že na zbirališču uredijo, in sicer takole: na čelo skupine spada godba ali godci, če jih ima skupina s seboj; nato prapori MKZ, ako jih je kaj v dotičnem okraju; za prapori, oziroma godbo se uvrstijo možje in fantje z belimi srajcami in zelenimi kravatami (če bo lepo in toplo vreme, naj imajo suknjice obešene čez levo ramo); za njimi dekleta v narodnih in kmečkih nošah; za temi pa vsi ostali udeleženci tabora iz dotičnega kraja, oziroma okraja.

Pevci naj se zberejo v posameznih skupinah v več zborov, ki naj menjaše se prepevajo narodne pesmi in kmečko himno. Spreved kmečkih ljudi mora biti živahen — toda dostojen!

Sirite „Slov. gospodarja“!

Novice

Nesreče

S hudimi opeklinami v bolnišnico. V železniških delavnicah v Mariboru se je zgodila 21. aprila strašna nesreča. Pri velikem kotlu, v katerem izkuhavajo z oljem onesnažene dele strojev, je bil zaposlen 35 letni delavec Jakob Kelbl iz Limbuša. Nesreča je hotela, da je Kelbl spodrsnil na mokri deski in je priletel v vrelo vodo v kotlu. Tovariši so ga koj potegnili iz kotla, a s tako hudimi opeklinami, da jim je v groznih mukah podlegel. — Hinko Ortan, 55 letni trgovec iz Hoč, je nesel v nahrbtniku steklenico petroleja in terpentina. Steklenici sta se strli v terpenin ter petrolej sta povzročila trgovcu hude opekline po hrbtu in nogah.

Nevarna nesreča tkalke. V mariborski tkalnici Doctor in drug je zadela huda nesreča 26 letno tkalko Marijo Barbarič iz Limbuša. S stroja je odletel čolnik delavki naravnost v oko ter ji je celo prebil lobanjo. Reševalci so zapeljali nevarno ponesrečeno v bolnišnico.

Nesreča radi trhlega balkona. Franc Pavlič, 50 letni posestnik v Kamnici pri Mariboru, je stal na balkonu svoje hiše. Nenadoma so odrekle trhle deske pod njegovimi nogami, padel je skozi odprtino v globino in so ga oddali s hudimi poškodbami po vsem telesu v mariborsko bolnišnico.

Srnjak zlomil deklici nogo. Franc Hitl, splavarski mojster v Vuzenici, ima udomačenega srnjaka, kateri se je začel letošnjo spomlad zaletavati v otroke. Te dni je napadel devetletno Marijo Golob. Deklico je podrl na tla in jo je tako obdelal z rogovjem, da so jo prepeljali v bolnišnico z zlomljeno nogo.

Nesreča dveh posestnikov. Na Prihovi pri Rečici se je zvrnil voz na 64 letnega posestnika Senica Franca. Kolo je šlo čez desno nogo in mu jo zlomilo v kolk. Na Gomilskem se je zvrnil voz na 47 letnega posestnika in kolarja Viranta Jožefa in mu je zlomilo levo rogo pod kolenom.

Smrt žrtev kačjega pika. V Tržiču na Kranjskem je umrl v starosti 74 let Jožef Hnyk, delovodja tamošnje tekstilne tvornice. Imenovani je postal žrtev pika modrasa. Na sprehoju je srečal kmečkega fanta, kateri je nesel v precepu modrasa. Delovodja se je zanimal za kačo in se ji je preveč približal. Po nesrečnem naključju se je modras rešil objema precepa in je pičil starega gospoda v prst. Zdravniška pomoč je bila zaman.

13 letni fant utonil v Savi. Ne daleč od postaje Sava pri Litiji je na Savi smrtno ponesrečil s čolnom 13 letni Feštajnov sin Jakec.

Utonil po nesreči. V večerni temi je na povratku proti domu padel in se zakotalil po strmem bregu v Ljubljano ter utonil 68 letni Janez Sirnik, po domače Pavlov oče, posestnik in upokojeni železničar. Pokojni je bil oče 16 otrok, od katerih jih živi še devet, ki so pa že vsi preskrbljeni.

Eden največjih francoskih prekomornikov zgorel. Iz francoske luke Le Havre je prispelo 19. aprila poročilo o uničenju francoskega parnika »Paris«, ki je bil za ladjo »Normandie« največji čezoceanski brzoparnik francoske paroplovne družbe. Dne 18. aprila ob enajstih ponoči je iz-

bruhnil na »Parizu« požar, ki se je širil kljub takojšnjemu posegu gasilstva z neugnano naglico ter je gorela ladja vso noč in še drugi dan, dokler se ni nagnila in zgubila ravnotežje. Parnik je imel na krovu mnogo uglednih osebnosti, ki so namepravale odpotovati na njujorško mednarodno razstavo, kakor tudi mnoge dragocene umetnine v vrednosti 25 milijonov frankov ter za 75 milijonov frankov zlata in deset ameriških letal. S parnika so rešili za 75 milijonov frankov dragocenosti, vse zlato in tudi umetniške slike iz Louvra, ki so bile namenjene v Njujork, da bi jih razstavili na tamkajšnji svetovni razstavi. Nesreča je zahtevala devet človeških žrtev. Angleške zavarovalnice bodo morale izplačati nad 40 milijonov frankov zavarovalnine. V celem je bil parnik »Paris« zavarovan za 96 milijonov frankov. Nova zgradba ladje v velikosti in z opremo, kakor jo je posedal »Paris«, bi stala 400 milijonov frankov. Prekoceanski parnik »Paris« ima 34.569 ton, šest turbin, 44.000 konjskih sil, štiri vijake, je dolg 225 m in je bilo na njem prostora za 4000 potnikov. Vzrok požara ni dognan. Nekateri mislijo, da je povzročil požar kratek stik, drugi so mnenja, da gre za atentat komunističnih mornarjev. To je v enem letu že drugi veliki ladijski požar, ki je hudo zašel francosko paroplovno družbo. Lani je skoraj ob istem času zgorel parnik »Lafayette«.

RAZNE POŽARNE NESREČE

Številni gozdni požari

V Ojstrici nad Dravogradom je uničil ogenj 4 ha mladega gozda. Le s težavo je uspelo gasilcem, da so zajezili razmah nesreče.

Pod Sv. Planino nad Zagorjem ob Savi je povzročil gozdni požar peterim posestnikom več deset tisoč dinarjev škode. Požar je trajal štiri ure, nakar se je štirim gasilskim četam posrečila omejitev. Prebivalstvo okoliških vasi je bilo v veliki nevarnosti, da bo zanesel močan veter ogorke na njihova gospodarska poslopja.

Selška dolina na Kranjskem je doživela pretekli teden par gozdnih požarov, kateri so napravili veliko škodo. Janez Trpin, posestniški sin iz Smoljeva, je požagal grabljenje blizu gozda. Ko je mislil, da je vse zgorelo, se je podal domov. Pri povratku popoldne je videl, da je ogenj z navidezno udušenega pogorišča preskočil na gozd. Ker sam ni mogel nesreče zajeziti, je poklical pomoč iz Železnikov in Studenega. S skupnimi naporii ljudje zmagali širjenje požara. Med gasilci je bil tudi 17 letni posestnikov sin Franc Jelenc. Med letanjem po gozdu je zmanjkalo Jelenca tal in je padel v 14 metrov globok prepad, iz katerega so ga izvlekli s hudimi poškodbami ter z življenjsko nevarno rano na čelu.

Od Trpina nehote povzročeni ogenj se je pojavil ponovno drugi dan. Posestniku Urbanu Jelenca in sosedu Luku Zupancu sta zgorela kozolca. Prizadeta sta tudi Janez Prevc in Janez Jelenc, ker jima je gorel gozd. Ogenj je zajel v vsem nad dva orala sveta. S prekopavanjem zemlje in z jarki so slednjič mogli udušiti ogenj, ki je razburjal dva dni vso sosesko.

Istočasno kot opisani požar se je pojavil ogenj nad vasjo Lajše v Selški dolini na kraju Njivica. Ogenj je zajel krog dva hektara sveta in se je razširil še na parcele dveh posestnikov iz Dražgoš. Zgorele so smreke, grmovje in zelo mnogo nacepanih ter zloženih drv. Prizadeti po-

sestniki so oškodovani za težke tisočake. Ta gozdni požar je povzročil neprevidno odvrženi cigaretni ogorek.

Razni manjši požari

V vasi Lábek pod Vačami v litijemskem okraju so se ob priliki peke vnele saje pri Bedenku, po domače pri Šmici. Naenkrat je bila v objemu plamenov lesena in s slamo krita hiša. Prav tako se je vžgal tudi hlev za živino in svinje. Obe poslopji sta se držali skupaj. Pogoreli sta do tal. Zavarovalnina je le delna.

Šestletni Ivan Tajhmajster iz Partinja v šentlenarškem okraju je gledal pri sosedu požiganje dračja na polju. Nagrabil je žerjavico v star lonec in ga je prinesel domov. Doma v drvarnici se je otroku pisker z ognjem prevrnil in je nastal požar, ki je zajel hišo, na kateri je zgorela streha, dočim so ostalo otehi.

Razne novice

Dvodnevni poučni izlet ZAKŠ v Gorico, Benetke, Padova in Trst bo 14. in 15. maja. Vožnja s skupnim potnim listom, vstevši v Benetkah večerjo, prenočišče, zajtrk in kosilo ter dve vožnji z motorno ladjo na trg sv. Marka in nazaj, vstopnina v doževno palačo in vožnja z dvigalom na razgledni stop ter vstopnina v Trstu za ogled akvarija, stane za osebo samo 390 din. Prijave sprejema tajništvo ZAKŠ, Ljubljana, Miklošičeva 27, I., do vključno 6. maja. Prijavi je priložiti dve fotografiji ter dovoljenje okrajnega glavarstva, katerega dobite brezplačno. Prosimo, ne odlašajte s prijavi na zadnji dan, ker se na poznejše prijave ne moremo ozirati.

Krščanska ženska zveza z Maribor in okolice se tem potom najpriznaneje zahvaljuje vsem cenjenim gg. tovarnarjem, trgovcem, denarnim zavodom in cenjenemu občinstvu, da je s svojimi darovi, oziroma s kupovanjem tombolskih kartic podprlo našo akcijo in s tem pripomoglo do lepega uspeha. Vsem skupaj in vsakemu posebej prisrčen Bog plačaj! — Glavne tombole so zadeli: 1. 2000 din Gubensek Jožefa, sobarica, Jurčičeva ulica; 2. 1000 din Kacjan Jožef, čevljarški mojster, Pobrežje, Ptujška cesta; 3. žensko kolo Harter Franc, upokojenec, Trstenjakova ulica; 4. žensko kolo Maherl Ivana, prevžitkarica, Pesnica; 5. moško kolo Svenšak Marija, delavka, Tezno, Šolska ulica; 6. moško kolo, Smodiš Ladislav, sluga, Razlagova ulica; 7. otomano Kolar Marija, kuharica, Glavni trg; 8. moško obleko Roj Elizabeta, pos. hči, Sv. Jurij ob Pesnici; 9. dve fini odeji Krajne Terezija, pos. hči, št. Janž na Dravskem polju; 10. žensko obleko Pečnik Jožef, tov. delavec, Pekre; 11. jedilni servis štiberc Alojz, tov. mojster, Pobrežje, Slomšekova ulica; 12. balo platna Rener Drago, tov. mojster, Pobrežje, Masarikova ulica; 13. 1000 kg premoga Fernšek Benjamin, trg. pomočnik, Tezno, Masarikova ulica; 14. prehrano za en mesec za štiri osebe Leskovar Štefan, železničar, Tezno, Ptujška cesta.

Letno poročilo Kmetijske zbornice dravske banovine v Ljubljani za I. in II. poslovno leto je izšlo v posebni knjigi, ki jo je uredil Fran Erjavec. Knjiga obsega 216 strani ter stane 50 din. Naroča se pri Kmetijski zbornici v Ljubljani. O vsebini knjige bomo poročali v junijski številki »Kmečkega delca«.

Cenj. štateelj dravograjskega okraja opozarjamo na mali oglas prevajalske hranilnice pod razdelkom »Denar«.

»DVA PARA SE ZENITA«

veseloigra v treh dejanjih. Izšla v tisku. Knjiga stane 14 din. Za vprizoritev igre je treba kupiti v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali Ptuj pet komadov.

Obžalovanja vredni slučaj

Vlomna tatvina. S ponarejenim ključem je vdrl neznanec v Mariboru, v Koroščevi 5, v stanovanje Josipine Flakus. Odnesel je iz omare 1800 din vredno zlato moško uro z verižico, 320 din vredno srebrno uro z verižico, štiri prstane in 35 din gotovine. Za vlomilcem manjka vsaka sled.

S počeno lobanjo v bolnišnico. V mariborsko bolnišnico je bil oddan v nezavestnem stanju s počeno lobanjo 25 letni Ivan Šumandl, delavec iz Peker pri Mariboru. Iz zasede ga je napadel neznanec in ga je pobil s kolom.

Nagrobni spomenik ukradel in ga prodal. Izreden primer tatvine so doživeli v Framu. Na tamošnjem pokopališču se je pojavil kamnoseški pomočnik in je naložil na enovprežni voz 300 kg težki in 4000 dinarjev vredni nagrobni spomenik iz dragocenega črnega granita. Ukradeni in odpeljeni spomenik je kamnosek prodal za 700 din.

S smrtjo se odtegnil odgovoru pred sodiščem. V minulem tednu sta se pojavila v Konjicah dva neznanca, katera sta prodajala večje količine cigaret in tobaka ter sta imela pri sebi precej denarja. Ker sta se obnašala sumljivo v krčmi, so opozorili na tujca orožniki. Žandarji so aretirali moška in so jima zaplenili tobačne izdelke. Med potjo od gostilne do orožniške postaje je segel 35 letni Marijan Fajer z bliskavico v žep in je vtaknil nekaj v usta. Čez nekaj časa se je zgrudil nezavesten in je kmalu po prepeljavi v celjsko bolnišnico umrl radi zastrupljenja. Iz soaretirane Mačka niso mogli orožniki zvedeti ničesar pravega. Sumijo, da sta omenjena

Proti trdi stolici in zlati žili, združeni z navalom krvi, utripanjem srca in glavobolom, je naravna »Franz-Josefov« grenka voda že od davnine preizkušeno domače sredstvo. Prava »Franz-Josefov« voda milo učinkuje in sigurno odvarja, a vrhu tega tudi v zastarelih primerih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

ptiča neznano kje vlomila v trafiko in sta prodajala ukradene cigarete in tobak. Natančnejša preiskava bo zagonetko že razjasnila.

Kar dve žrtvi fantovskega poboja. V nekem vinotoču v Grajenščaku, občina Grajena pri Ptuj, sta bila Ivan Hrenko z Mestnega vrha in Stanko Kokol, mesarski pomočnik iz Ptuja. Ko se je odstranil Hrenko iz sobe, so ga napadli pijani fanti, kateri so prišli iz drugega vinotoča. Na krik napadenega je prihitel Kokol, ki je z nožem v roki razgnal napadalce. Hrenko je hotel pobegniti domov, zunaj pa so ga spet napadli ter ga s koli pobili. Kokol jih je spet razgnal, a je pri tem zabodel kmečkega fanta Franca Šešerka iz Grajenščaka v hrbet. V ptujsko bolnišnico so spravili Hrenka in Šešerka. Prvi ima radi udarcev dvakrat prebito lobanjo in ni upanja, da bi okrevljal. Drugi je pa tudi smrtnonevarno zaboden. Vseh številnih pobojev po naših vinorodnih krajih je kriv preobilni alkohol, ki podžiga pretepaško strast do nerazsodnosti.

Po daljšem času podlegel udarcem po glavi. V št. Bricu pri Šoštanju so se poslavljali na velikonočni ponedeljek regruti. Ob tej priliki je prišlo na večer do pretepa, v katerem je dobil nekaj hudih udarcev po glavi Franc Silovšek, 36 letni pridni sin posestnika iz Škal. Po udarcih je Silovšek zbežal s pozorišča tepeža in se je zavlekel domov. Naslednji dan je še celo vstal in šel na sejem v Šoštanj. V sredo je še doma oral. V četrtek pa so postajale bolečine vse hujše. Legel je. Fantovo stanje se je z vsako uro slabšalo, rane so mu povzročale grozne bolečine. Kljub skrbni zdravnikovi pomoči je Silovšek v petek podlegel. Sodno raztelesenje je ugotovilo, da so udarci napadalcev prebili lobanjo in povzročili nevarne krvavitve. S smrtjo sina je stari Silovšek ob naslednika na kmetiji. Orožniki so prijeli dva napadalca, ki priznavata napad, tretji še taji.

Spominki na sv. birmo!

Sv. birma je sakrament, zato je prav, ako daste mladini kot spominek na sv. birmo predvsem molitvenik in rožni venec!

Na zalogi imamo sledeče molitvenike:

- »Angelček«
- »Sveta pomlad«
- »Življenje mojega življenja«
- »Pri Jezusu«
- »Ključek nebeški«

Posebno pa Vam priporočamo najlepši slovenski molitvenik z mnogimi barvanimi slikami »Bogu hvala«. Ta molitvenik bo za vse življenje najboljši spremljevalec Vaših otrok! Preden kupite kak drug molitvenik, si oglejte tega!

Rožne vence imamo na zalogi vseh vrst in vseh barv: steklene, koščene, lesene, biserne, v škatlicah, v usnjati torbici.

Venci za birmanke, voščeni in svileni!

Botrice, botri! Na dan sv. birme nimate časa kupovati, zato kupite te spominke že prej v prodajalnah

TISKARNE SV. CIRILA,
MARIBOR — PTUJ

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Po sedanji pogodbi med našo in nemško delegacijo so naši delavci izenačeni z nemškimi ter uživajo enake pravice kot domači. — Kr. banska uprava je ugodila prošnji Združenja obrtnikov za prireditve krojaškega, čevlarskega in lončarskega tečaja, katerega se

DARUJTE ZA PROSVETNI DOM NA PREVALJAH V BLAGU ALI DENARJU!

600.000 cigar so sežgali

Sloveče so havanske cigare, ki jih izdelujejo v Havani na otoku Kuba pred osrednjo Ameriko. Mladí rod, ki ne zna ceniti dobrot dobre cigare, seveda nima pojma, kaj je to. Častitljivi kadilci pa vedo in se zato na vso moč zgražajo, ko slišijo, da so morali na Kubi zažgati 600.000 cigar, ki so bile izdelane v veliki tobačni tovarni v Havani. Zdravstvena oblast je namreč celo takaj preiskala cigare ter dognala, da so bile izdelane iz takega tobaka, ki bi kadilcem prav gotovo škodoval. Vseh 600.000 cigar so pripeljali na velik travnik, tam naredili grmado ter jih javno sežgali. — Samo če ni bil pravi vzrok tega sežiganja kaj drugega, namreč bojazen,

V mrežah greha

Njen namen je bil, Kazimira izvabiti kam daleč na kak samotni kraj in tam bi ona izvedla svoj načrt. Toda ko sta prišla do stezice, ki je vodila na grič, se je oglasil Kazimir:

»Zavijva na to stezo, da bova videla, kam pelje.«

V Ninini notranjosti se je vse protivilo tej želji. Saj je pri smreki prebila toliko srečnih ur v Štefanovi družbi! Toda ker ni našla nobenega pravega izgovora, je molče sledila Kazimiru. Preden sta prišla na jaso, je previdno pogledala okrog sebe, da bi videla, če sta sama. Na desni strani je zagledala jablano, ki je bila polna rdečih jabolok. Jablana je stala na nekoliko vzvišenem prostoru. Nina je domnevala, da je od tam lep razgled po vsej okolici.

»Kazimir, počakajte! Grem po jabolka, da se bova z njimi nekoliko posvežila.«

Tekla je k jablani in utrgala tri jabolka. V eno je ugriznila in medtem hitro pogledala okrog sebe. Nikjer žive duše! Nikjer ne človeka ne živali, kakor da bi zablodila v kako neobljudeno puščavo. Nina se je vračala h Kazimiru in spotoma jedla jabolko.

»Izvolite! Ugriznite!«

Dala mu je tisto jabolko, katero je prej sama jedla. Na njem so se poznali sledovi njenih malih zob. Kazimir je prav na tisti strani ugriznil in se glasno zasmejal:

»Ha, ha, ha! Tako živiva ko Adam in Eva. Kako lepo je življenje! Enkrat ugriznem jaz, potem ti, nato spet jaz... Ha, ha, ha!«

16

Nina se ni smejala. Okorno je šla dalje in je le s težavo dušila v sebi strah in odvrtnost. Kazimir pa se je še vedno smejal.

Prispela sta na drugo stran jase. Stala sta tesno drug ob drugem, toda drug drugega nista upala pogledati.

Sedla je. Kazimir je slekel suknjo in sedel poleg nje. Nato se je napol leže naslonil na hlod, ki je ležal pod smreko.

»Če mi obljubite, da se bova mirno razgovarjala, vas bom presenetila z nečim. Bodite pridni in zaprite oči!«

Kazimir je — ves srečen — smehljal zaprti oči.

»Oh, muha se vam hoče vnesti ravno na konec nosu! Počakajte, da jo odpodim!«

Pri teh besedah je zakrila Kazimirove oči s svojim žepnim robcem.

»Tako! Sedaj pa še počakajte, da pogledam, če kdo ne prihaja.«

Kazimir je negibno slonel na hlođu in čakal, s čim ga bo presenetila. Nina se je oddaljila za tri, štiri korake, potegnila izpod obleke samokres in ga skrila za hrbtom.

»Ali si bom upala?« se je vprašala na tihem.

Obraz ji je bil blede, ustnice je stisnila. Živci so se napeli in zbrala je vse moči. Počasi se je bližala Kazimiru in ko je prišla do njega, je pomerila, zaprla oči in sprožila.

bodo lahko udeleževali tudi pomočniki. Banska uprava bo tečaj priredila, čim bo dovolj prijavljenec. Prijave sprejema združba obrtnikov v Murski Soboti. — Pred kratkim se je tukaj ustanovil meddruštveni odbor, ki je med drugim sklenil postaviti pred gradom spomenik prekmurskim književnikom in buditeljem, ki so v časih, ko smo živeli v okovih suženjstva, širili med ljudstvom nacionalni duh ter zblíževali svoje rojake z ostalimi Slovenci onstran Mure. Spomenik bo predvidoma odkrit ob otvoritvi »Prekmurskega tedna«. — Isti meddruštveni odbor je ustanovil tudi pevski zbor, ki že ima svoje redne pevske vaje. — V sredo, 19. aprila, se je cel dan v nabito polni dvorani okroglega sodišča vršila razprava proti znanim zločincem, ki so dolgo časa strašili po sosednji štajerski, sedaj pa so prejeli zaslužen kazni, kjer bodo za varnimi jetniškimi mrežami lahko premišljevali pot svojega zločinskega življenja. Trstenjak je bil obsojen na 15 let robije, Cigut na 12 let robije, šantel pa na 8 let robije, njihova kuharica, ki je zločince strogega zapora na štiri leta pogojno.

Turnišče. Marsikdo si je oddahnil, ko je zvedel, da so pred dnevi odpeljali nepopoljšljivega Ž. F. v poboljševalnico. Posebno dobrodošlo je to za njegove domače, ki so se trudili, da bi ga dobro vzgojili, a njih vzgojni nauki so padali na nerodovitna tla.

Dolnja Lendava. V nedeljo, 16. aprila, sta se precej vinjena vračala iz vinograda posestnika Lebar Franc in Biro Franc, oba iz Gaberja. Ker sta radi preobilo zavžitega alkohola bila oba zelo zgovorna, je prišlo med njima do prepira in spopada, pri katerem je Lebar Biroja tako nesrečno udaril, da je ta na mestu obležal mrtev. Koliko gorja je že povzročil ta nesrečni alkohol!

Kuzma. Pred dnevi se je pri nas dogodil kaj čuden in omembe vreden dogodek. Posestnik Ž. J. je s svojimi kravami peljal iz gozda drva po poti, ki vodi po posestvu posestnice M. M., za katero služnost Ž. plačuje letno odškodnino. Toda služnost je bila pozabljena in Ž. je bil dočakan s sekuro. Ko je pripeljal do posestnice, ga je ustavila in začela vpiti, zakaj vozi po njenem gruntu. Pri tem pa je dvignila sekuro ter brez vsakega povoda udarila nedolžno kravo dvakrat

po glavi, radi česar je ista dobila močne otekline, a razdražena ženska je s tem zadostila svojemu besnemu srd.

Gornji Petrovec. Minuli teden je do tal pogorela prazna in s slamo krita štala posestnice Šarkany Helene, ki trpi nad 2000 din škode, ker poslopja ni imela zavarovanega. — Nekoliko dni pozneje pa je ob prvem mraku izbruhnil ogenj na hlevu posestnice Luco Sidenije, od koder se je naglo razširil na vsa poslopja imenovane posestnice. Požar je zajel tudi hišo sosedu Luco Karla. V nevarnosti pa so bila tudi gospodarska poslopja drugih sosedov, ki se imajo zahvaliti le požrtvovalnosti gasilcev, da so širjenje požara preprečili. Čeprav so bila pogorela poslopja lesena in s slamo krita, vendar trpita posestnika nad 20.000 din škode, kar je z ozirom na to, da nista bila zavarovana, zelo veliko. Ogenj je bil podtaknjen in je bil osumljenec ovađen državnemu tožilstvu v Murski Soboti.

Kukeč. Pred kratkim je v zgodnjih večernih urah začela goreti šupa posestnika Flisar Janeza, v kateri je imel shranjeno vse gospodarsko orodje in mnogo stelje. Ker se je ogenj naglo širil, niso mogli rešiti ničesar in je škoda precejšnja.

Tešanovci. Prejšnji teden ob 11 ponoči je izbruhnil ogenj na podstrešju hiše posestnika Merica Štefana ter ga z vsem senom, ki ga je bilo nad 1500 kg, popolnoma uničil, tako da škoda znaša nad 6000 din. Požrtvovalnim gasilcem se je posrečilo ogenj omejiti, sicer bi se razširil tudi na gospodarsko poslopje.

Topolevec. Po neprevidnosti nekaterih otrok, ki so v gozdu kurili in pustili žerjavico nepogašeno, se je vnel smrekov gozd posestnika Pitz Vernerja. Zgorelo je nad dva orala površine, a se škoda še ni mogla točno ugotoviti.

Skakovec. Zanimivo je dejstvo, da nekateri nasilni vročevrveži niti na cesti ne morejo brzdati svoje pretepaške narave. Tako je pred dnevi Fr. Friderik iz Gerlinec napadel sicer mirnega fanta Ž. K., ki se je s kolesom peljal proti Cankovi, ter ga brez vsakega povoda oklofutal. Čudne manire! Z zadevo se peča oblast. — Nekaj dni prej se je na isti cesti zgodil precej razburljiv dogodek. Iz Murske Sobotice se je pripeljal neki motociklist ter je dohiteval kolesarko, ki je vo-

zila po levi strani ceste. Ko ji je motorist dajal signal, je ženska vsa iz sebe križarila po cesti. Le opreznosti motociklista se je zahvaliti, da ni prišlo do druge nesreče, da se je na motorju razbila luč; kajti nesreča bi bila lahko usodna. Vsa zbegana ženska pa je začela vozača zmerjati, tako da se je na cesti zbralo mnogo gledalcev, ki so se v sodbi razdelili v dva tabora in bi se skoraj spoprijeli.

Prosenjakovci. Kaj čudno je dejstvo, da so zadnje čase požari gozdov skoraj na dnevnem redu. Pred kratkim je začel goreti gozd Kurta Matzenauer. Zgorelo ga je nad en oral v vrednosti 2500 din. — Čez pet dni se je požar pojavil v gozdu istega veleposestnika in je zgorelo nekaj nad 300 kvadr. metrov površine. Ker je bil tod gozd pred leti posekan in nanovo zasajen, škoda ni tako velika. Krivca so orožniki izsledili ter prijavili državnemu tožilstvu v Murski Soboti.

Gernja Lendava. Prejšnjo nedeljo je bil v tukajšnji šoli roditeljski sestanek. Udeležilo se ga je okoli 90 staršev. Predavanju g. upravitelja Beloglavca so starši z veseljem sledili. G. upravitelj je govoril o pomenu in potrebi medsebojne vzgoje otrok v šoli in doma.

Vadarci. V cvetu mladosti je odšla od nas Tenecek Marija. Bila je daleč okrog poznana kot dobra in poštena šivilja. Prijateljice so jo spremljevale na njeni zadnji poti in ji ob grobu zapele žalostinko. Slovo je bilo res žalostno, ona v temni grob, njene prijateljice pa skoraj vse drugi dan v tujino za kruhom. Tudi mnogo drugorvercev se je udeležilo pogreba. Naj ji sveti večna luč — žalujočim pa naše sožalje!

Videnci. Na veliki petek je odšel v večnost špilak Mihael, oče gostilničarja in posestnika špilak Mihaela. Bil je vse svoje življenje dober vačan, kar je pokazala udeležba pri pogrebu. Dobro je vzgojil vse svoje otroke. Gospod naj mu bo milostljiv sodnik — žalujočim pa naše sožalje!

Ali si že obnovil naročnino?

„Slov. Gospodar“ stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

Pok je bil strašen. V obraz ji je udaril gost dim. Zgodilo se je. Odprla je oči, da bi videla učinek svojega dejanja.

Kazimir je živel. Robec je strgal z oči in se je hotel dvigniti. Desna stran obraza je bila krvava.

Nina je skoraj blazna spet pomerila. Kazimir je sedaj razumel, za kaj gre. Obe roki je dvignil pred obraz, da bi se branil krogel. Dlani so bile obrnjene proti Nini. Obupno je začel vpiti.

»Nina! Za božjo voljo!«

Nina je brez pomišljanja streljala. Enkrat, dvakrat, trikrat, štirikrat... Omagala je. Samokres ji je padel iz roke. Za nekaj korakov se je umaknila in je šele potem pogledala, kaj je storila.

Kazimir je ležal v istem položaju negibno, kakor da bi bil okamenel. Roki je še vedno imel dvignjeni in iz preluknjanih dlani je curljala kri. Nenadoma je premaknil roki, se zgrabil za prsi in omahnil. Nina je videla dovolj.

Kako je šla s tistega kraja in kako je našla stezo med gostim grmičevjem, se pozneje ni mogla spomniti. Le tega se je zavedla, da je obupno tekla po stezi, preganjana od nevidne pošasti, in da je čutila v srcu olajšanje, ko je prišla na cesto in zagledala nad seboj sinje nebo, ker je prej mislila, da se nebo ruši nad njeno glavo. Vsa zasopla se je ustavila, da bi zbrala svoje misli. Zgodilo se je... Kazimir je mrtev in njegov lastni samokres leži poleg njega. Vse se je tako zgodilo kakor je želela. Kaj je treba o tem razmišljati! Čemu strah?

Nenadoma se je spomnila na svoj žepni robec. Ali naj gre ponj? Morda ponoči...

V tem trenutku se ji je zazdelo, da je slišala od smreke sem klic:

»Nina! Nina!«

Stresla se je in začela bežati. Čez čas se je ustavila in prisluhnila.

»Nina! Nina!« ji je spet zazvenelo v ušesih.

Spet je začela bežati. Ušesa si je zatislila z rokama, toda klika ni mogla zadušiti. Zdelo se ji je, da je vpilo iz njene notranjosti:

»Nina! Nina!«

Otroci imajo navado, da si z rokami zakrivajo obraz, kadar storijo kaj hudega, in mislijo, da jih nihče ne vidi, če oni nikogar ne vidijo. Tako je storila tudi Nina. S palci je zatiskala ušesa, z dlanmi zakrivala obraz in tako tekla proti mestu. Ni se ozirala ne na desno, ne na levo. Težko je dihalo. Bila je vsa mokra od potu in groze. V prvi ulici je bolj čutila ko videla, da se ji nekdo bliža na drugi strani ulice. Zdelo se ji je, da mora biti ženska. Glave ni dvignila, da bi pogledala. Bala se je, da ji bodo ljudje brali iz oči, kaj je storila, in izkričali vsemu svetu. Počakala je, da so se koraki oddaljili.

Po ulicah si ni upala teči, ker se je bala, da bi to bilo ljudem sumljivo. Iskala je manj obljudene ulice, da bi bolj neopaženo prišla domov. Klic jo je še vedno preganjal.

»Nina! Nina!« je vpila njena notranjost in vsa okolica.

da bi morali radi preobilice cigar znižati ceno, kot se to dogaja — pri kavi.

Nenavadna riba

Reuterjeva agencija javlja iz Londona, da so ribiči v Južni Afriki ujeli v globini 71 metrov ribo, ki jo smatra znanost za izumrlo že pred petdeset milijoni let. Riba meri v dolžino 5 m in tehta 127 funtov. Namesto kosti ima hrustanec. Organi kakor tudi oblika te ribe so povsem primitivni in povsem sličijo okamenim iz mezozoicne dobe. Riba pripada posebni vrsti, ki je živela pred milijoni let. Vseučiliški profesor Russ, ki se za stvar zanima, je odpotoval na lice mesta, da proizvede ribo kakor tudi okoliščine, v katerih so jo vlovili.

Celo skladišče železa v želodcu

Mariborsko okrožno sodišče je obsodilo v tednu pred cvetno nedeljo na dosmrtno ječo 30 letnega Jožefa Koder, mehanika iz Maribora, kateri je zagrešil v tovarišiji z Melhiorjem Pintaričem več tolovajstev in je vznemirjal dolgo časa z razbojništvom mariborsko okolico, Dravsko polje in Dolenjsko. Obsojeni Koder čaka na pravomočnost obsodbe v celici mariborske jetnišnice.

Znano je, da požirajo nevarni zločinci po obsodbi razne železne ter pločevinaste predmete z namenom, da bi bili oddani v bolnišnico in bi od tam lahko zbežali. Ker je pobeg kaznjencev iz bolnišnice radi preiskave želodca že parkrat uspel, so postali v jetnišnici in mariborski kaznilnici bolj previdni.

Omenjeni težki zločinec Koder se je tudi poslužil po zgledu nekaterih prednikov navade požiranja železnih predmetov, da bi si končal iz obupa nad prisojeno mu dosmrtno ječo življenje, ali pa, da bi prišel v bolnišnico in od tam v ljubo svobodo.

Kodra nadzorujoči paznik je javil jetniškemu zdravniku, da je obsojeni v zadnjem času kljub običajni hrani močno shujšal.

Kaznjeneec je končno priznal zdravniku, da je pogoltnil 24. aprila kose železa, žebelj ter žico. Ker je postajalo stanje bolnika nevarno, so ga prepeljali z verigami na rokah in nogah v mariborsko splošno bolnišnico. Po pregledu po rentgenu ga je operiral dr. Vladimir Brezovnik, primarij II. kirurškega oddelka, na želodcu, v katerem je na največje začudenje odkril celo skladišče železja. Iz Kodrovega želodca je privlekel tri železne zapirale ali »hakle« od oken v dolžini 15–20 cm in precej debele, ter dolg žebelj. V tankem črevesu mu je tičala 20 cm dolga in nekaj milimetrov debela žica.

Operacija je povsem uspela in bo Koder čisto zdrav v najkrajšem času zapu-

stil bolnišnico in bo moral nazaj v ječo, kjer bo odslej bolj previden glede prehude obremenitve želodca s predolgimi in preveč debelimi okenskimi »hakli« ter žebli!

Naši rajni

Sv. Anton v Slov. goricah. Umrl je dne 6. marca daleč naokrog znani Čeh Janez, p. d. Strah, iz Coetinec, kateri zasluži, da mu tudi »Slov. gospodar« v spomin poda par vrstic kot svojemu staremu, nad 30 let zvestemu naročniku. Pokojnik je bil daleč naokrog znan kot izvrsten muzikant, ki je znal šestokrat kakršno koli družbo razvedriti s svojim veselim značajem. Bil je glasbeno izredno nadarjen in je v svoji starosti večkrat izjavil: kako bi rad svoj talent dal komu drugemu, ako bi ga lahko. 13 let je bil tudi naš organist in je kot pevovodja mnogo storil za čast božjo. V mladih letih je bil tudi agilen prosvetni delavec. Bil je globoko veren, kar je tudi vcepil v svojo družino in lahko o njem mirno rečemo, da mu je v resnici bilo v življenju geslo: moli in delaj! Bil je izredno skrben in delaven. Njega ni nikoli nikdo našel brez dela in tudi kljub starosti 74 let mu nobeno jutro ni bilo prezgodnje. V njegovo hišo je smelo zahajati samo le katoliško časopisje in knjige. Bil je vedno trdne narave, le pred smrtjo je nekaj tednov bil v postelji, kjer je bil previden tudi s sv. zakramenti. Pogreb je bil 9. marca, katerega je vodil njegov svak, g. duhovni svetnik in msgr. Jakob Gašparič iz Trbovelj. Na domu mu je v slovo zapel domači pevski zbor pod vodstvom pokojnikovega nečaka g. Jakoba Mohorič, trojiška godba pa mu je zaigrala žalostinko, nakar so člani domačega Društva starih vojakov in invalidov ponesli krsto v domačo cerkev, v katero je tako rad zahajal. Sv. mašo zadušnico je daroval g. župnik Gašparič, kateri se je tudi pri odprtem grobu z v srce segajočih besedah poslovil od našega Janeza. Tokrat menda ni ostalo nobeno oko suho. Nato se je poslovil od rajnega št njegov sobčan Lorenčič Vinko, in to v imenu Društva starih vojakov. Domači pevec so mu zapeli žalostinko, godba je še zadnjič zaigrala svojemu sotovarišu par žalostnih akordov, oči navzočih pa so bile uprte v svežo in prerano gomilo našega priljubljenega Janeza, a iz src vse se je nemo izražal bolesten vzdih: Bog Ti daj večni mir in pokoj in na svidenje v rajski višavil — žalujočima sinovoma, od katerih je starejši oženjen, mlajši pa je tajnik pri domači občini, kakor tudi vsem ostalim žalujočim izrekamo sožalje!

Sv. Ana v Slov. goricah. Tužno so zapeli zvonovi iz lin naše farne cerkve in nam naznanili žalostno vest. Na Ščavnici je umrla 18. aprila po kratki in mučni bolezni v 75. letu starosti kmetica-vdova Kraner Julijana. S pokojnico je legla v grob ena najzgodnejših krščanskih mater, ki se je odlikovala po svojem lepem krščanskem življenju in bila po svojih dobrih delih v najlepši zgled vsakomur, ki jo je poznal. Bila je globokoverna, ki ni nikdar zanemarjala verskih dolžnosti in se ravnala po božjih zapovedih ter bila vdana v božjo previdnost. Noben berač ni odhajal od nje praznih rok. Svojo dobrosrčnost je kazala napram vsakomur in bila je vedno pravična. Svetovna vojna ji je iztrgala moža, ki je padel v tuji zemlji. Vsa vojna in povojna leta je gospodarila sama s svojima dvema sinovoma. Med vojno ji je umrl najmlajši sin, kar je bilo zanj drugi hudi udarec, a prenesla je vse vdano v božjo voljo. Neopisna so vsa dobra dela in zasluge pokojne Julijane, ki jo bo še marsikdo težko pogrešal. Vso priljubljenost in spoštovanje vse obširne okolice je pokazal njen pogreb, kakršni so redki pri nas. Pokojnico ohranimo v trajnem spominu. — Žalujočima sinovoma, sestri, bratoma in ostalim sorodnikom izrekamo naše sožalje!

Apate. V Nasovi je umrl Gregor V a k a j, zaveden Slovenec in skrben gospodar. Naj v miru počiva — žalujočim pa naše sožalje!

Šmartno v Rožni dolini. Pri nas smo zadnji čas pokopali dve zgledni materi in blagi ženi: Frančiško Brežnik in Frančiško Hriberšek. Velika udeležba pri pogrebu in marsikatero rosnoko oko je pričalo, da smo se ločili od res blagih

Miš ustavila promet

Na zelo prometni cesti v Londonu se je ves promet ustavil za pet minut zavoljo majhne miške. Miška je bežala pred mačko. Pred borzo je stal mešetar, ki je mirno čakal, da sporočijo nove tečaje. Nenadno je začutil, da mu je skočila miš v hlačnico in mu začela plezati po nogi navzgor. Mož se je smrtno prestrašil. Začel je kričati in skakati po hodniku, kakor da ga meče božjast. Seveda so se ljudje začudeno ustavili; menili so, da je mož zno-rel. Kmalu je bila cesta tako polna ljudi, da se je ves promet ustavil. Šele po petih minutah je mogel mešetar miš stre-sti iz hlačnice. In je ušla.

Inserirajte!

Ko se je bližala hiši, v kateri je stanovala, si je oddahnila. A le za nekaj časa. Razne misli so jo začele mučiti. Kaj bo rekla mati? In kaj bo, če je slučajno kdo pri njih? Zbrati, pomiriti se bo morala, preden prestopi domači prag. Šla je mimo hiše, a takoj se je spomnila, da bi bilo to še bolj nevarno, kakor če gre domov. Obrnila se je in stekla v hišo. Ko je zaprla vrata za seboj, so ji moči popolnoma opešale. Zamajala se je in zgrudila na tla. Čez nekaj trenutkov je spet zbrala moči. Sedla je in zaklicala:

»Mati!«

Mati jo bo gotovo obvarovala hudega, nje se ji ni treba bati.

»Mati!« je spet zaklicala.

Ni dobila odgovora. V hiši je vladala tišina, samo budiljka je tik-takala.

Vstala je in šla v nadstropje. Mati je morda legla in zadremala. Ne. Stanovanje je bilo prazno. Nina je globoko, težko dihala. Pogledala je roke in obleko, da bi videla, če ni kje kaka kaplja krvi. Ničesar ni zasledila. Oddahnila si je. Nihče ne bo sumil, da je ona izvršila krvavo dejanje. Stopila je pred ogledalo. Vztrepetala je. Nasproti ji je zrl tako strašen obraz, da se ga je ustrašila. Oči so bile rdeče, solzne, divje. Ustnice blede in zatečene, obraz plav, lasje razmršeni in prepoteni. To naj bi bila tista Nina, katero je vsakdo smatral za lepoticu? ...

Hitro se je umila in počesala. Medtem je razmišljala. Nekaj bo morala storiti. Dasi se ji je zdelo, da je doma popolnoma varna, si je vendar dopovedo-

vala, da bo vse tajila, če bi jo klicali na odgovor. Gotovo ji bodo verjeli, ker nihče ne bi mogel misliti, da bi tako nežna deklica mogla zagrešiti tako grozen zločin ...

Prej je mislila, da bo samo z mesta zločina morala pobegniti in bo vse v redu. Kazimir umre in bo vsakdo mislil, da je izvršil samomor. Toda sedaj so se ji misli nenadoma začele zapletati. Pred seboj je zagledala dve veliki, s krogliami preluknjani dlani. Ti dlani bosta pričali, da Kazimir ni bil samomorilec, marveč žrtev morilcev. Toda ali je Kazimir res mrtev? Če ga najdejo živega, bo izpovedal, da je ona streljala nanj. In kaj bo potem svet rekel? Prepričati se mora, kako je s Kazimirom!

Nadela si je klobuk in odhitela od doma. Hitela je. Ko je prišla do parka, se je zavedla, da za svetla ne more k smreki, ker bi jo mogel kdo videti. Obrnila se je in šla v drugo smer. Blodila je ko v polsnu. Nenadoma se je znašla v cerkvi sv. Patricija. Cerkev je bila prazna, le na desni strani, pred oltarjem svetega Jožefa, je molila neka stara ženica. Kako miren, hladen in varen kraj! Nihče ne bo mislil, da bi se morilec mogel zateči v tak kraj. Samo to bo morala reči, da je bila v cerkvi in vsakdo ji bo verjel, da je nedolžna. Mlada leta so ji oživele v spominu. Moliti bi morala. Toda kaj? Poskusila je z očenašem, toda njene misli so se izgubile. Kvišku se je ozrla in zagledala podobo presvetega Srca Jezusovega. Roke podobe so bile razširjene, na dlaneh so zevala krvave rane. Srce ji je za hip zastalo od

žen. Na sedmini prve se je nabralo 111 din, na sedmini druge pa 100 din za novo lavantinsko bogoslovnico. Bog plačaj živim in rajnim! — Žalujočim po obeh materah naše sožalje!

Kostrivnica. Smrt se je letos pri nas lotila z veliko naglostjo žensk, katerih je že do sedaj pobrala deset, večinoma same stare, in enega moškega, Fajsovega Toneta. Med drugimi smo izgubili nad vse dobro in usmiljeno mamo Strnišatovo, p. d. Ferinovo, katera je umrla za kapjo. Na veliko soboto smo pa pokopali Mastnakovo mamo, mater uglednega celjskega trgovca Mastnaka, staro 93 let. Obe sta bili vzorni in krščanski materi kakor so tudi njih otroci. Obe sta rajni večni mir — žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Preteklo sredo smo spremili k večnemu počitku na božjo njivo blagega, nadvse skrbnega očeta Lesjak Jožeta iz Bojnega vrha. Bil je otrokom nadvse dober oče, hiši vzoren gospodar, sosedom blag prijatelj in umen svetovalec, neštetim boter, vsakemu pa pomočnik v sili. Vse življenje ni pil ne vina ne žganja, vendar je bil v družbi, zlasti na ženitovanjskih gostijah, kamor so ga radi vabili za starešino, vedno poln humorja in veselja razpoloženja. V njegovo hišo je zahajal le katoliški tisk. Sam neizmerno vdan katoliški Cerkvi, je tudi svoje otroke vzgojil v strogo verskem duhu. Zato ga je vse cenilo in spoštovalo. Naj mu bo Bog za vsa velika dela, za katera v življenju ni iskal priiznanja, bogat plačnik — žalujoči družini naše sožalje!

Bizeljsko. V častitljivi starosti 76 let je preminul v Stari vasi na Bizeljskem Josip Janežič, bivši veleposestnik in obče znani ter spoštovani gospodar v spodnjih krajih. Rajni je bil zgled naprednega gospodarja, neustrašen narodnjak in je vodil med vojno županske posle. Pred leti je izročil svoje veliko posestvo sinu, sam pa je živel v lepem vinogradu na Žalcu, dokler je lahko zmagoval stmino hriba. Za njegove velike zasluge na polju gospodarstva in narodnega dela ga je odlikoval kralj z redom sv. Save in jugoslovanske krone. Vrlemu in priljubljenemu možu ostani ohranjen med Slovenci časten ter hvaležen spomin — žalujoči soprogi in dobrim otrokom pa naše iskreno sožalje!

groze. Nato je zapustila podobo in šla pred glavni oltar. Pred njim je brlela večna lučka. Nina se je spet zgrozila: luč je bila krvavo-rdeča. Ni mogla moliti. S strahom je zbežala iz cerkve.

Oh, ko bi vsaj komu mogla povedati vso stvar! Šla je proti domu.

Mati je že bila doma. Stala je pri štedilniku in kuhala kavo.

Nina je na voglu mize zagledala pismo. Ko je videla, da je njeno, ga je dvignila in ogledovala. Vedela je, da ga je pisal Štefan, da so v njem litvanske besede, ki ji sporočajo, da jo Štefan ljubi in bo v nedeljo prišel na obisk. Štefanova pisma je vedno rada čitala. Sedaj pa ni bila razpoložena za čitanje. Pri čitanju ne bi mogla zbrati svojih misli, ker ji je lebdela pred očmi Kazimirova slika. Poleg tega je do Štefana čutila neko nerazumljivo jezo in če bi hotela najti vzrok te jeze, bi izzvenel v očitku: Tu bi moral biti in mi pomagati v stiski. Zakaj si odšel v St. Patrik? Zaradi tebe sem si nakopala to nesrečo.

Obupno je vrgla pismo na mizo.

Ves čas jo je polnila neprijetna zavest, da jo mati opazuje in se vprašuje, kaj ji je. Najbrž je začudeno in z veseljem opazovala, kako brezbrizno je sprejela Štefanovo pismo. Naposled je mati spregovorila:

»Zakaj ne prečitaš pisma?«

Nina ni odgovorila.

»Kaj se je pa zgodilo? Ali sta se sprla?«

Molk.

»Vedela sem, da ga boš lepega dne spoznala. Na-

Društvene vesti

Kamnica pri Mariboru. Slov. katoliško izobraževalno društvo vprizori v nedeljo, 30. aprila, ob treh popoldne v cerkveni dvorani pretresljivo dramo iz svetovne vojne »Človek, ki sem ga ubil«. Prijatelji lepe igre vabljeni!

Slov. Bistrica. Pripravimo se na Prosvetni dan! Naglo se bliža 4. junij — dan blagoslovitve našega »Slomščekovega doma«. Že v začetku prejšnjega meseca smo glede tega poslali raznim društvom posebno okrožnico s sporedom in prijavnico. S tem seveda ni rečeno, da naj pridejo le povabljeni in organizirani, ampak vabimo sploh vse, ki čutijo katoliško in slovensko v naši sosesčini. Prosvetne organizacije pa so poklicane, da izvedejo širšo agitacijo tudi izven društvenega kroga. Obenem naprošamo vse, da nam prijavite

vsaj v glavnem svojo udeležbo, da moremo udeležbi primerno pripraviti rediteljstvo in drugo. Vse za lep »Prosvetni dan« v Slov. Bistrici!

Vransko. Veliko tombolo bo priredilo dne 21. majnika Katoliško prosvetno društvo. Glavni dobitki bodo: dve moški in eno žensko kolo, zaboj sladkorja, vreča moke, dva sežnja drv, moška žepna ura, ženska zapestna ura ter blago za žensko obleko. Poleg teh velikih dobitkov bo še zelo veliko število manjših. Cena posameznim srečkam je dva dinarja. Prijatelji od blizu in daleč, prikrbite si pravočasno srečke, ki vam bodo zagotovile pravico do lepih dobitkov!

Sv. Andraž pri Velenju. Dne 30. aprila bomo v Društvenem domu igrali prelepo igro v šestih slikah »Rožni vene«. Začetek ob treh popoldne.

Dopisi

POZOR, CENJ. DOPISNIKI!

Zaradi praznovanja 1. maja bo delo v tiskarnah ta dan počivalo. Ker bomo »Slov. gospodarja« zaključili že v soboto, zato moramo imeti dopise v rokah že v petek, dne 28. aprila.

*

Sv. Marija v Puščavi. Kot vsako leto, pričnejo v Puščavi veliki romarski shodi s četrto nedeljo po Veliki noči. Letos pride ta nedelja na 7. majnika. V Puščavi praznujemo to nedeljo vsako leto v spomin, ko je bila veličastna puščavska cerkev pred 310 leti posvečena. Kot vsako leto, se bo vršil ta romarski shod tudi letos. Spored. 6. maja popoldne spovedovanje romarjev. Dne 7. maja zjutraj od petih naprej spovedovanje. Ob 7 po prihodu vlakov pridiga in slovesna sveta maša. Ob devetih tiha sv. maša. Ob desetih pridiga in nato slovesna peta sv. maša. Kdor še ni zadostil velikonočni dolžnosti, ima priložnost tedaj, ker bo spovednikov dovolj na razpolago. Izletniki, ki tako radi pohitite na Pohorje, združite razvedrilo telesa in duše na to nedeljo v Puščavi! — Naslednji shodi bodo: na praznik sv. Ane, 26. julija, v nedeljo po sv. Ani, 30. julija,

na praznik vnebovzvetja Marijinega, 15. avgusta, v nedeljo po prazniku vnebovzvetja, 20. avgusta, in na praznik rojstva Marijinega, 8. septembra.

Št. Ilj v Slov. goricah. Dne 30. aprila ob pol osmih dopoldan se vrši predavanje banovinskega instruktora za protiplinske napade dr. Jurečko Ivana o lastnosti in učinku strupenih plinov ter o izvedbi organizacije obrambe proti istim. Ob treh popoldne se vrši istotam praktična gasilska vaja. Protiplinska obramba se izvaja energično v vseh evropskih državah.

Apače. Dolgo že ni bilo v »Slov. gospodarju« poročila iz Apač, zato ste gotovo radovedni, kako je tu pri nas. Je prav lepo, vse zeleni in cvete, na belo nedeljo se je pa pripeljalo k nam kar celih deset avtobusov in tovornih avtov z izletniki. Bili so Slovenci iz Maribora in Sv. Lenarta, ki so v Stogovcih in v Apačah zapeli nekaj prav lepih pesmi. — Že dalje časa ima bolezenski dopust učiteljica gdčna Dora Gregoretič. Je zelo bolna na poljučih. Tako spet manjkata dve učiteljski moči. — Dne 20. aprila ob pol petih popoldne je izbruhnil požar v skednju g. Satlerja v Mahovcih. Gospodar se je ravno vrnil iz Gornje Radgone in bil pri malici, ko ga sosed opozoril, da gori nje-

posled bi se lahko spametovala in se poročila s Kazimirom.«

Nina je šla v svojo sobo. Sedla je h klavirju in zaigrala pesem »Srca in cvetlice«. Čez nekaj časa je šla v kopalnico. Dolgo si je močila obraz in oči z mrzlo vodo. Nato se je obrisala in stopila k oknu. Sonce je še sijalo, toda bližalo se je zatonu. Grozni sončni žarki! Kot kaki vohuni osvetljuje vsako stvar. Zdelo se je, da se je sonce na robu obzorja ustavilo in noče izginiti z vidika.

10.

Skoraj istočasno, ko je bila Nina s Kazimirom na sprehodu in je izvršila grozno dejanje, je Štefan čakal v Sv. Patriku na voz cestne železnice, da bi ga prepeljal v Pikerton. Na sebi je imel svojo najboljšo obleko. Bil je slabo razpoložen. Vročina in gospodarjeva neizprosna strogost sta ga popolnoma izčrpali. Vsak dan je moral vstati že pred peto uro. Pol ure nato je že odprl točilnico. Potlej je moral pometati, brisati prah, izpirati pljuvalnike. Ko je bil gotov s tem delom, so navadno že prišli prvi gostje.

Gospodar je bil samo prvi dan navzoč pri otvoritvi točilnice, da bi uvedel novega natakara. Druge dni se je pojavil šele proti poldnevu. Po odhodu opoldanskih gostov je Štefan lahko odšel, ker je imel prosto do petih. V tem času je navadno šel domov spat. Potem se je spet začelo delo in je trajalo do polnoči.

(Dalje sledi)

Naš želodec — ura

Vsaka jed potrebuje določen čas za prebavo in dobro je, če te čase vsaj za najvažnejša živila poznamo, da bomo vedeli izbrati. Čaj, kava in pivo zapustijo želodec v eni uri, mehko kuhana jajca, mesna juha in kuhano mleko v poldrugi uri, hruške in cvetače v 2 urah, beluše in paradizniki v 2 in pol urah, surova jajca, krompir v oblicah, bel kruh, jagode in marelice v 2 in tričetrt ure, kuhana perutnina v 3 urah, bravina v 3 in četrt ure, riž, špinata in govedina v 3 in pol urah, pečenka in kumarice v 4, orehi, gosja pečenka, svež kruh in račja pečenka v 4 in pol, goveji filet v 4 in tričetrt, slaniki, grahova kaša in zeleni fižol v 5, svinjina v 5 in četrt ure.

gov skedenj. Gasilcem iz Apač in Žepovcev ter freudenauškemu oskrbniku s svojo brizgalno je uspelo, da so požar omejili na skedenj in obvarovali druga poslopja nepoškodovana. G. Satler se je pri reševanju vozov tako opedel, da je moral iskati zdravniško pomoč. V skednju je bilo še precej sena in slame in je škoda mnogo večja nego zavarovalnina (5000 din).

Sv. Vid pri Ptuj. V letošnji zimi je naš kraj na nov način dokazal ljubezen in čutenje do svoje revne šolske mladine. Nad tri mesece se je vsak opoldan nasitilo in si ogrelo želodce povprečno 150 šolskih otrok s dobrotami novoustavljene šolske kuhinje. Šolsko upraviteljstvo se v imenu mladine najtopleje zahvaljuje kr. banški upravi ter domačemu krajevnemu šolskemu odboru za izdatno pomoč v zneskih po 300 in 600 din, dalje uvidnim posestnikom tukajšnjega šolskega okoliša za podpore v naravi. Prav posebno zahvalo dolgujemo našemu rojaku g. Vinku Pernatu, mesarju in prekaževalcu v Ptuj, ki je s svojimi tedenskimi darovi pripravil naši mladini mnogo okusnih kosil. Bog plačaj stotero vsem!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Na belo nedeljo je v neki gostilni v našem kraju neki Mariborčan začel hvaliti ideje hitlerizma, dasi niti ni znal pošteno nemški, in kazati kljukasti znak. Poslušalci, zlasti kmečki fantje, so temu »apostolu« zašeli temeljito iztepati njegovo janičarsko miselnost, da jo je urnih krač popihal. Za zadevo se zelo zanima naše orožništvo, zlasti še, ker ta človek je državni kruh. Pred leti je bil taisti najhujši nacionalist, sedaj pa je priganjač naših najhujših narodnih nasprotnikov. — Ko so v nedeljo zjutraj, 23. aprila, prišli ljudje k jutranji službi božji, so bili neprijetno presenečeni in skrajno ogorčeni, kajti videli so, da je cerkev pomazana s 17 tujinskimi križi. Nekaj nezastlihanega! Tudi šola, Slomšekov dom in občinski urad so bili pomazani s temi znamenji. Naj bi zadela kaznen nesrečno poturico, ki nam tik pred sv. birno tako maže našo zunaj lepo prenovljeno cerkev in šolo. — Ljudje močno pogrešajo običajnega spomladanskega dežja. Posebno trpijo trate in travniki, pa tudi ozimina in detelja bi lepše rastle. Sadenosniki so en sam cvet, kar daje našim vasem sedaj posebno očarljivo podobo. Daj Bog, da bi tudi vse lepo doraslo v miru, zdravju, sreči in zadovoljstvu!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Nekaj o plodonosnem delovanju Franca Zemljiča, organista v pokoju in posestnika pri Sv. Tomažu št. 8, ki je že 37 let naročnik »Slov. gospodarja«. Rojen je bil leta 1871 pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Ko se je izšolal, je nastopil službo organista v Podgorju pri Slovenjgradcu, kjer je kot organist služboval tri leta, nato deset mesecev v št. Janžu pri Velenju in nazadnje 35 let pri Sv. Tomažu. Njegove zasluge so velike tako na cerkveno-glasbenem kakor tudi na združnem polju. Za povzdig cerkvene slovenske glasbe je napravil veliko, saj je vzgojil pet organistov, ki se danes vsi udeležujejo v službah kot organisti. Pomembno je njegovo delo tudi kot pevovalca. Za ljudsko petje v cerkvi pri Sv. Tomažu ima g. Zemljič še posebne zasluge. Kot skladatelj je zložil krasne pesmi ob raznih življenjskih prilikah, ob pogrebih, blagoslovitvah, posebno lepa in veličastna je njegova pesem za ženina in nevesto pri poročni sv. maši. Bodeloval je pri številnih pevskih prireditvah, pri slavnostih in pogrebih, skratka povsod, kjer je bilo treba vestnega pevovodje in takih pevcev, kakršne je znal izuriti on. Udeleževal se je tudi kot delavec na združnem polju. Bil je v težkih liberalnih časih soustanovitelj zavoda »Kmečke hranilnice in posojilnice« pri Sv. Tomažu, ki jo je vodil od leta 1911 do 1930. Kot boritelj katoliške stranke je isto v viharjih dneh vedno zagovarjal in ji do danes ostal zvest. Veliko si je pri-

zadeval, da se je postavilo cerkveno poslopje »mešarija«, ki ga prej sploh ni bilo. Gospodu Zemljiču, ki je bil ves čas svojega življenja skrajno nepristranski, marljiv in vesten, želimo, da bi prav dolgo užival zasluženi pokoj!

Križevci. Naša pošta bo sedaj dve leti, odkar je pogodbeni. V tem kratkem času je bilo še pet pismonoš. Krivda leži samo v zelo nizki plači. Zato bi bila naloga naših merodajnih činiteljev, da se pobrigajo za povečanje mesečnih prejemkov v toliko, da se bo delo izplačalo. Tukaj bi bilo treba upoštevati socialni zakon o najnižji dnevni mezd. Treba se bo pobrigati za povečanje nagrade, da ne dobimo novega dostaviljača. Pri tej plači si sploh ne moremo misliti stalnega pismonoše, ker ne zasluži za podplata. Naj se nekaj ukrene!

Sv. Andraž v Halozah. Prva spomladna dela po naših vinogradih so končana. Vinogradniki se pritožujejo zaradi slabe letošnje vinske kupčije. Upamo, da se prihodnje leto ne bodo, če bo začela obratovati zadruga klet v Ptuj. In razni oderuhi si ne bodo polnili svojih žepov s krvavimi žulji Haložanov. — Pojavila se je influenza ali znana španska bolezen, ki je po nekaterih družinah priklenila na bolniško postelj več članov. Smrtnega primera hvala Bogu še ni bilo. — Gospod »žreb« »Slov. gospodarja« se je spomnil tudi Andražanov in je enemu izmed svojih bralcev in agitatorjev poslal za pisanko lepo žepno uro. Vsi tisti, ki sedaj niso bili nagrajeni, bodo morda drugič bolj srečni.

Braslovče. V zadnji številki »Nove dobe« se je dopisnik iz Braslovč še enkrat obregnil ob g. kaplana, čudeč se, da je prestavljen v tako samotni kraj. Ves dopis izven tak, kot da bi bil kazensko prestavljen na kako ovadbo ali pritožbo naprednjakov. Res je, da je prestavljen k Belim vodam pri Sv. Križu. Tamošnjim faranom Braslovčani častitamo, da bodo dobili tako izvrstnega dušnega pastirja ter prijatelja mladine. Na dopis, da je prestavljen šef št. 2 Kmetijske zadruge, poročamo, da je tudi dopisnik »Nove dobe« šef št. 1 prestavljen v novo službo, pač pa se poročanje v »Novo dobo« ne bo spremenilo, ker je še več dopisnikov in vsem je glavna skrb: kako bi tem bolj oblatili vse, kar ne trobi v napredni rog. Na dopis, da se je britje podražilo, poročamo, da se je pocenilo britje in striženje dobrega imena poštenih ljudi s dopisi v »Novi dobi«.

Vojnik. Nad vojniškim trgom se dviga hribček s prijazno cerkvico sv. Tomaža, katera ima jako zanimivo zgodovino. Ta cerkva je imela pred vojno tri bronaste zvonove, od katerih je vojna pobrala dva, ostal je samo majhen, 90 kg težki zvonček. Po dolgem času sta za čast božjo vneta cerkvena ključarja začela nabirati prispevke za nove zvonove. Uspeh ni izostal, nabrala sta toliko, da so lahko naročili štiri nove zvonove, katerih slovesna blagoslovitev je bila v nedeljo, 23. aprila. Zvonovi so bili iz mariborske zvonilvarne prepeljani s tovornim avtomobilom v Vojnik v ranih jutranjih urah do farne cerkve, od koder so jih prepeljali do cerkve sv. Tomaža, kjer so bili slovesno blagoslovljeni po zastopniku lavantinskega knezoškofa.

Sv. Rok nad Šmarjem. Sv. Rok slovi po svoji lepi legi in po umetnosti cerkve in križevega pota, ki je sestavljen iz 14 kapel. Ves drugačen je sedaj kot je bil pred tremi leti. Pred pročeljem cerkve so odstranili dva kostanja ter napravili velik prostor za vstopom po stopnicah. Lansko leto

Pri gotovih boleznih žolča in jeter, žolčnega kamna in zlatence urejuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda prebavo in pospešuje izpraznjenje črev. Kliničke izkušnje potrjujejo, da domače zdravljenje dobro učinkuje, ako se jemlje zjutraj na tešče »Franz-Josefova« voda, pomešana z nekoliko vroče vode.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

so tudi prenovili zunanost cerkve. Božje poti bodo letos: prva 30. aprila na varstvo sv. Jožefa, druga bo 15. in 16. avgusta, tretja pa 8. septembra na rojstvo Marijino. Dragi romarji, prihajajte radi k sv. Roku, ker on je velik priprošnjik pri Bogu zoper kužne bolezni!

Sv. Križ pri Belih vodah. Na praznik najdenja sv. Križa, v sredo, 3. maja, bo pri Sv. Križu romarski shod. Na predvečer bodo ob sedmih litanije s blagoslovom in spovedovanjem. Na praznik najdenja sv. Križa zjutraj spovedovanje, ob šestih sv. maša s blagoslovom, pridiga, ob osmih druga sv. maša. Romarji, častilci sv. Križa, pridite! — Drugi veliki romarski shod bo na binkoštni ponedeljek. — Sv. maša je pri Sv. Križu vsak petek ob sedmih.

Polje ob Sotli. Pri nas je obhajal 70 letnico obče znani ter priljubljeni posestnik, tesar in zidar Jožef Vrenko. Jubiliant je 40 let srečno poročen in 42 let cerkveni pevec. Vzgojil in izučil je v svoji stroki dva sina, ki se tudi po očetovem zgledu udeležujejo kot pevca na cerkvenem koru. Krepkemu, delovnemu ter povsem čilemu jubiliantu naše iskrene častitke s željo, naj ga ohrani Vsemogočni domači hiši ter vsej fari do skrajnih mej človeškega življenja!

Gasilski kongres v Ljubljani

Od 13. do 15. avgusta 1939

Gasilstvo je danes pri Slovencih tako vkoreninjeno in tako razširjeno, da moramo imenovati njegovo organizacijo eno največjih in najmočnejših naših organizacij. Sedaj šteje naše gasilstvo v vseh svojih edinicah več kot 30.000 izvršujočih članov, ki so razdeljeni na 955 čet, oziroma društev. Člani teh društev so po veliki večini sami resni in zreli moške ter ravno radi tega predstavljajo pravo slovensko prostovoljno armado, ki je nimamo nikjer drugje. Ni ga kraja in nimamo pomembnejše vasi, kjer bi danes že ne bilo gasilcev. Imamo v Sloveniji nad 400 občin. Če število čet, oziroma gasilskih društev primerjamo s številom občin, vidimo, da je po nekaterih občinah po več gasilskih edinic in je res pri nas več občin, ki imajo po pet gasilskih čet.

Ako upoštevamo statistiko, ki jo vsako leto objavljajo naše gasilske edince, moramo pač potrditi, da je delo, ki ga naši gasilci opravljajo, ogromno. Nešteti požari so v zadnjih 20 letih in tudi prej uničevali naše narodno premoženje, velikanško škodo so ti požari povzročili, ali moramo priznati, da bi ta škoda mogla biti še mnogo večja, če bi ne bilo naših gasilcev. Dan za dnem imamo priliko opazovati njihovo požrtvovalno delo, podnevi in ponoči, v burji in dežju, v vročini in mrazu, vedno so takoj in brez pomisleka na razpolago za pomoč, kjer je treba. Res je že v našem narodnem bistvu, da drug drugemu pomagamo v sili, ali organizirano in pripravljeno pomoč v naših stiskah in ujmah imamo samo v naših gasilcih. Saj imajo naši gasilci stalne šole in tečaje, v katerih se za svoje človekoljubno delo vedno znova šolajo in urijo ter drug drugega navdušujejo. Čuvarji našega narodnega premoženja, ki je itak skromno, zaslužijo vso našo pažnjo in pomoč.

Nekdaj smo se za svoje gasilstvo morali premalo brigali, morda smo imeli preveč predsodkov napram njim. Moramo pa seveda tudi reči, da je bila podoba, kakor da za nas take reči niso. Mnogokrat so bile temu krive ne samo razmere v gasil-

najceneje pri

Franjo Burešurar, juvelir in izprašani optik, 806
MARIBOR, Vetrinjska ulica 26. Telefon 29-09.

stvu, ampak tudi dogodki, ki smo jim bili dan za dnem priča. Tudi niso bili vsi možje, ki so sodelovali pri vodstvu gasilstva, vselej taki, da bi mogli o njih imeti najlepšo sodbo. Pred vojno so ponekod pod vplivom vodilnih mož požarne brambe bile celice protinarodne propagande.

Danes pa je v vsakem pogledu bolje. Sedanje vodstvo slovenskih gasilcev se trudi in si prizadeva, da vse slabo odpravi. Sledovi tega prizadevanja se že kažejo. Številni tečaji, sestanki, prireditve itd. kažejo, da se razmere hitro obračajo na bolje in prepričani smo, da bodo pod dobrim in modrim vodstvom kmalu urejene. Gotovo je, da danes ni več samo za šalo ali za kratek čas biti slovenski gasilec.

Za letos pripravljajo slovenski gasilci svoj veliki nastop v Ljubljani. S tem nastopom hočejo pokazati svoje resno prizadevanje za zboljšanje razmer v svoji organizaciji in tudi pokazati, da nameravajo pri izobrazbi svojih članov hoditi po novih potih, da se dobro pripravijo za vse velike naloge in dolžnosti, ki jih imajo in ki jih še čakajo. S tem velikim nastopom hočejo tudi dati korajžo drug drugemu pri resnem šolanju in urjenju v svojih domovih in pri resnih nastopih.

Ko bi Slovenci pred desetimi ali še več leti posvetili gasilstvu vsaj malo tiste skrbi, kakor v zadnjem času, bi morda bili že daleč naprej. Kar še ni storjeno, še ni zamujeno. Še je čas! Bodimo zvesti podporniki našim vrlim gasilcem in pomagajmo jim vsi, da bo njihov letošnji kongres v Ljubljani prava manifestacija naše narodne zavesti, pa tudi izraz hvalečnosti za vse požrtvovalno delo, ki ga gasilci med nami opravljajo.

Poslednje vesti

Iz naše države

Visoko odlikovanje našega vojnega ministra. Z odlokom nemškega kancelerja Hitlerja je bil odlikovan naš vojni minister general Milutin Nedić z velikim križem nemškega orla. Visoko odlikovanje je izročil ministru nemški vojaški dopisilnik v Beogradu general Faber.

Iz drugih držav

Upravnik posestev sv. Stolice umrl. V Vatikanu je preminul v ponedeljek zvečer kardinal Malini, upravnik posestev sv. Stolice.

Italijani deležni v Albaniji istih pravic kakor Albanci. Za zastopnika italijanskega kralja v Albaniji je imenovan dosedanj italijanski poslanik v Tirani (albanska prestolnica) Jacomini. Obenem je bila podpisana med kraljevim namestnikom Jacominijem in predsednikom albanske vlade Verliarjem pogodba, po kateri imajo državljani kraljevine Italije v Albaniji iste pravice, kakor jih uživajo na svojem ozemlju Albanci. S to pogodbo je omogočeno Italijanom naseljevanje v Albaniji. Italijanski kolonisti imajo v trenutku naselitve iste pravice kakor Albanci.

Velika parada v Madridu. V znak popolne psovoboditve Španije od rdečega nasilja bo priredil general Franco v Madridu 15. maja veliko vojaško parado, katere se bo udeležilo 120 do 140 tisoč vojakov. Parada bo trajala 5-6 ur in bodo sodelovali vsi oddelki, kateri so bili v bitkah za odstranitev rdeče strahovlade.

Velika požarna škoda na svetovni razstavi v Njujorku. Zadnjo nedeljo zvečer je uničil ogenj na svetovni razstavi v Njujorku streho oddelka steklene industrije. Poškodovanih je ogledal in steklenih okraskov za 100.000 dolarjev. Ranjeni so bili trije gasilci.

Domače novice

Duhovniške vesti. Župnija št. 11 v Slov. goricah je bila podeljena tamošnjemu provizorju g. Ravšlu. — Postavljena sta bila gg.: Franc Križan, kaplan v Braslovčah, za provizorja v Belih vodah; p. Viktorin Šivanec, kaplan v Marenbergu, za provizorja v Zagorju. — Nastavljena sta bila gg. semeniška duhovnika: Štefan Čergulj za kaplana pri št. 11 v Slov. goricah; Dušan Dogša za kaplana v Marenbergu. — Dopust se je dovolil g. Ivanu Ogulin, provizorju v Belih vodah; obenem se mu je dodelilo službeno mesto 8. kaplana v Šoštanju.

Priznanje za 35 letno delo v občini. Z Remšnik na severni meji nam poročajo: Zadnjo Jurjevo nedeljo, ko smo slovesno obhajali god farnege patrona, je porabil naš občinski odbor v to, da se je kolikor tolko oddolžil g. Jožefu Kolečniku, našemu posestniku ter lesnemu trgovcu, kateri že deluje 35 let v remšniškem občinskem odboru. Ob tej priliki je bila izročena jubilarntu diploma kot vidno priznanje za toliko letno plodonosno ter požrtvovalno delovanje v prilog obmejnih občanov. G. Kolečnik je bil tudi

devanje za zboljšanje razmer v svoji organizaciji in tudi pokazati, da nameravajo pri izobrazbi svojih članov hoditi po novih potih, da se dobro pripravijo za vse velike naloge in dolžnosti, ki jih imajo in ki jih še čakajo. S tem velikim nastopom hočejo tudi dati korajžo drug drugemu pri resnem šolanju in urjenju v svojih domovih in pri resnih nastopih.

Ko bi Slovenci pred desetimi ali še več leti posvetili gasilstvu vsaj malo tiste skrbi, kakor v zadnjem času, bi morda bili že daleč naprej. Kar še ni storjeno, še ni zamujeno. Še je čas! Bodimo zvesti podporniki našim vrlim gasilcem in pomagajmo jim vsi, da bo njihov letošnji kongres v Ljubljani prava manifestacija naše narodne zavesti, pa tudi izraz hvalečnosti za vse požrtvovalno delo, ki ga gasilci med nami opravljajo.

pod rajno Avstrijo neustrašen Slovenec in je branil pravice remšniške občine, katere je bila vedno slovenski otok, obdan od nemških sosednih občinskih uprav. Vrlemu jubilarntu častita tudi »Slov. gospodar« z željo, da bi dočkal pri 78 letih še 40 letnico občinskega odborništva.

Nesreča pastirja. Joško Stravs, desetletni pastir na Pesnici pri Mariboru, je bil zaposlen pri slamoreznici, ki ga je zgrabila za roko ter mu jo zmečkala od prstov do komolca. Hudo ponesrečenega so oddali v mariborsko bolnišnico.

Gospodarsko poslopje pogorelo. Zelo občutna požarna nesreča je zadela zadnjo nedeljo Martina Ciglar, posestnika v Kicarju pri Ptujju. Gospodar je zaposlen kot zidar v Trbovljah, na domu je ostala žena z dvema fantkoma ter 69 letnim tastom. V nedeljo zjutraj se je podala gospodinja v cerkev, doma je ostal tast, štiri letni Franček in petletni Tonček. Po odhodu matere sta začela stikati po sobi in sta iztaknila vžigalce. Ko sta imela šibice, sta odbrzela z njimi na skedenj, jih vžigala ter metala v seno, dokler ni začelo poslopje goreti. Starček je poklical na pomoč sosedo, da so otehi živino, zgorelo pa je pet prašičev. Gašenje je bilo zelo oteženo zaradi pomanjkanja vode. Zgorelo je gospodarsko poslopje z orodjem in ostrejšje hiše. Škoda znaša 30.000 din, zavarovalnina pa le 10.000 din. Pri gašenju je dobil stari tast tako hude opekline, da so ga oddali v ptujsko bolnišnico.

Raznašalec kruha smrtno ponesrečil. 51 letni Avgust Žerjav, doma iz Slivnice pri Celju, se je preživljal z raznašanjem kruha po Celju in okolici. Pred nedavnim je bil še ob ta zaslužek, zato se je potikal krog Celja in prenočeval po kozolcih. Zadnjo nedeljo v noči je padel z nekega kozolca v Medlogu pri Celju, si prebil lobanjo in se je hudo poškodoval po vsem telesu. Nezvestnega so oddali v celjsko bolnišnico, kjer je kmalu po prepeljavi umrl.

Usodepoln padec v tkalnici. V tkalnici na Polzeli je padel zadnjo nedeljo 32 letni delavec Fr. Trio in si je zlomil levo nogo.

Podlegel obstrelu. Ob priliki napada je zadel pred kratkim strel iz puške v prsa 32 letnega posestnika Ignaca Jesiha na Humu ob Sotli. Obstreljenega so prepeljali nezvestnega v celjsko bolnišnico, kjer je po hudem trpljenju umrl zadnji ponedeljek zjutraj.

Okraden potnik. Trgovski potnik Varac iz Zagebra je pustil v Mariboru na Gosposvetski cesti na nekem dvorišču svoj avto. Med njegovo odsotnostjo je zginito iz avtomobila več kosov manufakturnega blaga ter razni vzorci in skupni vrednosti 8000 din. O tatu ni nobene sledi.

Oplenjena gostilna. V noči na ponedeljek je bila v Petrovčah pri Celju od neznanca oplenjena Vodenikova gostilna. Neznanec je odnesel cigaret za 600 din ter raznih drugih dobrot in drobiža, da znaša skupna škoda 2000 din.

Hitro v rokah pravice. V stanovanje posestnika Josipine Hernah v Selnici ob Dravi je vdrl nekdo zlikovec, prebrskal vse stanovanje ter odnesel v odsotnosti domačih razne zlatnine in vrednosti okoli 1500 din. Oročniki so kmalu vlomilca izsledili in aretirali. Gre za 22 letnega Valentina Medveda, pri katerem so del ukradenih prstanov še našli. Medveda so izročili v zapore mariborskega sodišča, kjer bo čakal na plačilo za svoje dejanje.

Hitro, hitro čas beži... Letos ne pozabite na priljubljeno binkošno romanje k Materi božji na Trsat, združeno s prijetnim izletom z ladjo po morju v prelepo Malinsko na otoku Krku (v tehnični izvedbi Tujskoprometne zveze). Priglasite se takoj romarskemu vodstvu, da boste pravočasno dobili brezplačna navodila, ker bo po 5. maju višja cena. Nobeno izmed dosedanjih enajstih romanj na Trsat ni imelo tako lepega sporeda kakor letošnje. Javite torej še danes svoj naslov po dopisnici upravi »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. 761

Iz naših društev

Sv. Marjeta ob Pesnici. Velika navdušenost in vnema za pravo slovensko prosveto vlada v vrstah fantovskega odseka in dekliškega krožka. Prirejata igre, ki so prav dobro obiskane, ker si naše ljudstvo tudi v tem oziru drži gesla: »Svoji k svojim!«. Notranji rasti v duhu odgovarja tudi zunanja rast, ki se kaže v vedno večjem številu članstva, krojev in znakov. Ponosni smo, da smo člani slovenske krščanske organizacije in pogumno stopamo naprej. Doživljamo pa tudi očitna izzivanja od sicer maloštevilnih JNSarjev, ki hočejo svojo maloštevilnost nadomestiti in svojo izobrazbo pokazati z nepopolno osredinjenimi izrazi. Mirno stopamo mimo takih ljudi s pomilovanjem za tisto mladino, ki bi se dala vjeti v njihove mreže. Vrla marješka mladina pa je v našem taboru!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Vedno bolj in bolj se bliža 4. junij, katerega že težko pričakujemo naši Križevljani. Pripravljamo se na velik prosvetni tabor z javnim telovadnim nastopom vseh fantovskih odsekov ljutomerskega okrožja. Vsi fantje in dekleta iz domače in sosednjih župnij, ki še nimate kroja, si pripravite že sedaj narodne noše, da bo tabor čim živahnejši. Spored bo mo objavili prihodnjé.

Naši rajni

Sv. Jurij ob Pesnici. Žalostno so zadoneli zvonomi in naznanili s svojim glasom, da je ugrabila smrt našega vrliga občana Hlade Mihaela. Položili smo k večnemu počitku moža-korenjaka, prvega slovenskega gerenta, očeta številne družine, katoliškega moža, ki je slovel daleč na okoli kot največji poštenjak in dobričina. Odlikoval se je tudi kot krčmar, saj je bila njegova gostilna lokal, v katerem se ni preklinjalo, in bila miroljubna, zato so jo tuji radi posejali. In njegovo posestvo je obdelano skrbno, da bodo viničarji in delavci še dolgo pogrešali blagega gospodarja. Tebi pa, predragi Mihael, idičemo vsi faraniti naj Ti bo lahka zemljica slovenska! — Žalujemo naše sožalje!

Dobrna pri Celju. Dne 22. aprila smo pokopali Franca Timpran, mizarskega mojstra nad 50 let. Bil je skromen, globoko veren ter moč dela. Njegov oče Boštjan je dan poprej do ločno napovedal: »Jutri bom umrl«, kar se je naslednji dan spremenilo v resnico. Tudi sin je rekel: »Čez dve uri boste imeli že mrliča.« Tudi to se je uresničilo. Ob odprtem grobu se je od rajnega poslovil g. župnik Urieh, kazaje ga za zgled mnogim drugim, kako naj bi vestno izpolnjevali verske dolžnosti. Ognjegasci so mu izkazali na zadnji poti kot svojemu soustanovitelju zadnjo čast. Številen pogreb je pokazal, kako je bil priljubljen. Nosili so ga stanovski tovariši. Edina pomoč in tolažba mu je bila v njegovi zelo hudi bolezni hotelirka gospa Rožanec, katere je skrbela zanj kot za brata. Najlepša ji hvala! Da bi dal Bog več takih dobrotnic! V 82. letu življenja je stopil umrl — kakor smemo upati — pred usmiljenega sodnika. Bodi mu zemljica lahka domača dobrnska, katero je tako vroče ljubil!

Dopisi

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Čebelarstva podružnica priredi v nedeljo, 30. aprila, po rani službi božji v šoli poučen sestanek, na katerem bo zanimivo predaval o čebelarstvu g. Ivan Dšura, predsednik »Zveze čebelarstvih podružnic za bivšo mariborsko oblast«. Čebelarji: domači, od Sv. Ane, iz Negove in od drugod, pridite v obilnem številu!

Kmečka trgovina

Vnovčevalne zadruge

Po vseh državah se vrši vnovčevanje kmetijskih pridelkov skoraj izključno s pomočjo vnovčevalnih združenj. V Franciji je nad 5600 takih združenj, na Madžarskem 900, na Finskem je celoten izvoz poverjen združenjem, isto je v Švici, posebno kar se tiče izvoza ementalkega sira. Pri nas obstoja samo zadruga za izvoz žita v Novem Sadu. V Sloveniji obstoja samo ena taka zadruga, to je Gorenjska kmetijska zadruga, ki pa ima samo lokalni pomen. Vendar ima samo ta lokalna zadruga na Gorenjskem letno približno 400 vagonov prometa, kar je z ozirom na lokalne prilike zelo veliko.

Za gospodarske prilike na štajerskem je potrebna osrednja zadruga predvsem za izvoz in predelavo sadja, prav tako pa tudi za vnovčevanje vina in živina ter krompirja na Dravskem polju. Prvi poskus je bil storjen v lanskem letu pri Sv. Lenartu v Slov. goricih z izvozom sadja. Poskus je bil gneten, predvsem pa moralni uspeh. Radi lanskega uspeha v tem pravcu je sklenila kr. banska uprava ustanoviti osrednjo vnovčevalno zadrugo za vse kmetijske pridelke s sedežem v Mariboru. Zadruga bi bila pod stalnim nadzorstvom kr. banske uprave, da bi se tako preprečilo vsako nepošteno poslovanje. Osrednja zadruga bi imela po župnijah svoje podružnice. Ljudstvo je za stvar zelo navdušeno, kar dokazuje to, da se podružnice že snujejo (Sv. Lenart, Makole itd.). Zastoj je pa nastal pri snovanju osrednje zadruge, za katero nosi vzpodbudo kr. banska uprava. Z merodajni strani se sliši, da se v teku treh mesecev ne bo storil v tem pravcu noben korak. Ne vidimo razloga, zakaj je kr. banska uprava opustila vso delavnost v tem pravcu? Razumevanje je tu, sposobnih ljudi v svrhu izpeljave celotne organizacije je v absolutnih kmetijskih šol tudi dovolj na razpolago. Ali naj spet obvelja resnica, da ljudje iz dežele nimajo nikdar prav, gospodje pa vedno? Čemu se spet pušča v razočaranju zaupanje ljudstva v moč združenja? Naj merodajni sprevidijo ter započeto delo za ustanovitev osrednje vnovčevalne zadruge v Mariboru nadaljujejo do izpolnitve brez odlašanja! Bliža se čas škropljenja, ko bo treba skupno naročiti galico, začeti je s pripravami za vnovčevanje sadja, izmenjavo žita s pasivnimi kraji, kjer je na razpolago mnogo lesa, ki ga v žitornih predelih primanjkuje. Tudi problem vnovčevanja mleka je zelo pereč, nič manj pa vnovčevanje živine.

Gospodarske zanimivosti

Svinjska kuga se širi po nekaterih občinah v okolici Križevcih na Hrvaškem. Posebno je kuga razširjena v občini Sv. Peter, Orehovac in Kalnički gori. Banska uprava v Zagrebu je v svrhu preprečevanja kuge poslala v omenjene kraje cepivo, ki pa radi počasnega poslovanja oblastev prihaja na lice mesta dostikrat pozno. Tamkajšnje kmete je svinjska kuga močno prizadela, paziti pa je, da se bolezen ne razširi preko Sotle tudi v naše kraje.

Razstava konj v Križevcih se je vršila 24. aprila. Namen razstave je bil, prikazati tip kmečkega konja belgijske pasme, ki je razširjen v okrajih Bjelovar, Koprivnica, Križevci in Ludbreg. Belgijski konj se je radi svojih dobrih lastnosti v teh krajih popolnoma udomačil ter je splošno iskran. Za boljšo vzgojo konj je v omenjenih krajih osnovanih šest konjarskih organizacij, ki imajo 238 članov in 316 plemenskih kobil.

Trgovinske razgovore s Poljsko začne maja naša država. Razgovori se bodo nanašali na izvoz in uvoz kmetijskih pridelkov, ki se lahko med obema državama izmenjajo.

Živina se spet izvaža v Italijo

V predzadnji številki »Slov. gospodarja« smo poročali, da je izvoz živine v Italijo začasno prenehal, ker so pri uvozu Italijani zahtevali, da mora biti naša živina cepljena z nekim posebnim nemškim cepivom. Sedaj je v tem oziru napravljen sporazum v tem pravcu, da morajo transporti živine, ki gredo v Italijo, imeti potrdilo, da v krajih, kejr se je ta živina vzredila, ni bilo v zadnjih 40 dneh nobenega primera silnavke in parkljevke. Potrdila izdaja kmetijsko ministrstvo v srbohrvaščini in v italijanščini.

Cene goveje živine

Voll. Prvovrstni voll so v šmarju pri Jelšah in v Kranju dosegli 5.50 din kg žive vage, blago slabše vrste je pa imelo najnižjo ceno 3 din kg.

Krave. Debele, molzne, breje in sploh lepe plemenske krave so bile v Ptuj po 4 din, v Kranju so pa dosegle 5 din kg žive vage. Krave za klobasanje so pa imele najnižjo ceno v šmarju pri Jelšah in Ptuj, kjer so bile po 2.50—3 din kg.

Telice so bile v Ptuj po 4—5 din kg žive vage, v Kranju so pa dosegle 5.50 din kg.

Teleta so se prodajala v Ptuj po 5 do 6 din, v Kranju so pa dosegla 7 din kg. Najnižja cena telet je bila 4 din kg.

Svinje

Trgovinski minister je na podlagi nemškega uvoznega dovoljenja predpisal ceno naših svinj, postavljenih na dunajski trg. Cena znaša 10.50 din kg franko vagon Dunaj. Na domačih trgih so bile dosežene sledeče cene:

Plemenske. V Mariboru 5—6 tednov stare 80 do 110 din komad, 7—9 tednov 115—140 din, 3 do 4 mesece 200—280 din, 5—7 mesecev 330—450 din, 8—10 mesecev 470—510 din, eno leto 730 do 980 din komad; kg žive vage pa 6—8 din. V Ptuj po 6—12 tednov stari prasci po 100—210 din, kg žive vage pa 6—6.75 din. V Kranju so se prodajali 7—8 tednov stari pujski po 160 do 280 din komad; v Ljubljani pa 6—10 tednov stari po 140—220 din komad.

Pršutarji: Ptuj 7—7.50 din, šmarje pri Jelšah 7—9 din, Kranj 7.50—8.50 din kg.

Debele svinje (špeharji): Ptuj 7.25—7.50 din, šmarje pri Jelšah 9—10 din, Kranj 9—10 din kg.

Konji

Ljubljana 300 do 3500 din komad, Ptuj 750 do 6500 din komad.

Živalski produkti

Govedina 6—12 din kg, goveje salo 13—15 din, svinjsko meso 14 din, slanina 14 din, svinjska mast 18 din, goveje in svinjske kože 10 din kg, telečje 11 din, med 20 din; liter mleka 1.50—2 din, jajce 0.50—0.75 din.

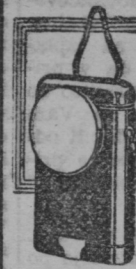
Razgovori z našimi naročniki

Občinski pašnik in njega uporaba. T. F. L. Na občinski pašnik meji več travnikov. Lastniki travnikov so deloma občani, deloma pa posestniki iz drugih občin. Med pašnikom in travniki se nahaja ograja, ki so jo doslej že nad sto let vzdrževali lastniki travnikov. Sedaj pa oni lastniki travnikov, ki bivajo v drugih občinah, nočejo več vzdrževati plotov ter pravijo, kdor hasnuje občinski pašnik, naj vzdržuje tudi plot. — Lastniki travnikov res niso dolžni vzdrževati plotov med svojim travnikom in občinskim pašnikom. Lastniki travnikov, ki bivajo v domači občini, niso mogli pridobiti pravice, odnosno vsaj ne priposestvovati, da bi smeli zahtevati od lastnikov, bivajočih v drugih občinah, naj vzdržujejo plot na svojih travnikih.

Skupna paša na travnikih. Isti. Po drugi košnji otave imate na travnikih vpeljeno skupno pašo. Nekateri lastniki travnikov pa so začeli prepovedovati pašo na svojih travnikih ter trdijo, da je po zakonu iz leta 1853 skupna paša ukinjena. — Lastniki travnikov opravičeno povedujejo pašnjo na svojih travnikih, ako niso te pravice pašnje komu podelili s pogodbo, poslednjevoljno odredbo ali ako ni bila z oblastno odločbo ustanovljena ob priliki delitve skupnih zemljišč. Leta 1853 je izšel patent, ki je določil, da se ne more več priposestvovati pravice pašnje na tujem svetu.

Vojna mornarica — podoficirske šole. A. V. M. T. O pogojih za sprejem v mornariško podoficirsko šolo v šibeniku smo pisali na tem mestu dne 8. marca, za sprejem v pešadijsko podoficirsko šolo pa 22. marca. Pri vojaškem referentu na okrajnem načelnstvu lahko dobite pojasnila o razpisih za sprejem v posamezne šole. Najbolje je, da se vsak mesec tam oglašite.

Določitev nizke dote izprideni hčerki. J. R. Vi in Vaša žena posedujete zemljišče v izmeri 31 oralov, imata edino hčerko, ki pa je izpridena in noče delati, radi česar bi radi napravili oporoko, v kateri bi ji določili le 4000 do 5000 din dote ter jo odpravili od doma. — Po zakonu pritiče edini hčerki vsa zapuščina ob smrti obeh staršev, kot nujni delež pa ima pravico zahtevati najmanj polovico zapuščine. Možno je sicer nujnega de-

Žepne svetilke

Izdeluje edino domačo tvornica

IVAN PASPA I SINOV

Zagreb, Koturaška 69

Žito in krma

Pšenica 175 din, rž 165 din, koruza 180 din, fižol 250—275 din, krompir 90—100 din, seno 75 do 80 din, kisle seno 50—60 din, otava 75 din, slama 30—40 din 100 kg.

Sadje in zelenjava

Jabolka 4—9 din, suhe slive 8—12 din, celi orehi 10 din, luščeni 30 din, čebula 4—5 din, česen 8—12 din, karfiola 8 din kg; komad glavnote solate in endivije 0.50—2 din; zelenjava v kupčkih po 1 din.

Vino

Navadno mešano vino v šmarskem okraju 3.50 do 4.50 din, v ptujskem 4.25 din liter, finejše sortno vino v ptujskem okraju 8 din, v šmarskem 5—7 din liter.

Perutnina

Kokoš 22—28 din, par piščancev 30—60 din, puran 35—65 din.

Sejmi

1. maj, tržni dan za živila in prašiče: Trbovlje, živalski in kramarski sejmi: Murska Sobota, Apače, Ponikva, Ormož, Ljubno, Muta, Podčetrtek, Verače, Velenje — 2. maj, tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živalski: Ptuj — 3. maj, svinjski: Celje, Trbovlje; živalski in kramarski: Zidani most — 4. maj, tržni dan: Turnišče; živalski in kramarski: Gornji Grad, Slov. Bistrica, Sv. Jurij pri Celju — 5. maj, svinjski: Maribor; živalski: Marija Gratec, Laško — 6. maj, svinjski: Križevci, Brežice, Celje, Trbovlje; živalski in kramarski: Veržej.

diča razdediniti, vendar pa le pod pogojem, ako je pustil dedič zapustnika v stiski brez pomoči, ali pa, ako trdovratno živi pohujšljivo za javno mravnost. Ako tak pogoj ni podan, bo hčerka lahko zahtevala polovico zapuščine. — Tudi v primeru, ako bi bil podan razlog razdedinjenja, bi morali hčerki določiti vsaj potrebno vzdrževanje. — Lahko določite, da ob smrti moža ali žene pripade zapuščina preostalemu zakonskemu drugu. V tem primeru (ako živi poleg hčerke še oče ali mati) ima hčerka pravico zahtevati kot nujni delež le tri osminke vrednosti zapuščine, in sicer v denarju.

Prepoved izvrševanja kupljenih in 30 let izvrševanih pravic. Isti. Ako so Vaši starši kake pravice res kupili, in sicer zase in za svoje pravne naslednike, Vam ne sme izvrševanja teh pravic nihče braniti; če bi Vam pa kdo branil, ga lahko tožite s tako zvano konfesorno tožbo. — Kaj drugega je s pravicami, o katerih pravite, da ste jih že 30 let izvrševali. Nekaterih pravic se namreč ne da priposestvovati, in sicer: pravice pašnje na tujem svetu; pravice pridobivati les in druge gozdne produkte iz tujih gozdov; nadalje vse poljske služnosti, ako je službe zemljišče gozd ali gozdni kulturi namenjen svet. Izvrševanje takih pravic Vam lastnik tujega gozda, odn. pašnika lahko brani. Ako pa ste kako drugo pravico že 30 let javno, brez prošnje in brez sile izvrševali, naperite lahko zoper dotičnika, ki Vam brani nadaljnje izvrševanje, tako zvano konfesorno tožbo, da mora priznati Vašo priposestvano pravico in opustiti vsako oviranje izvrševanja te pravice.

Izplačilo rente, odnosno odpravnine. J. S. Pri delu ste izgubili denar, za kar dobivate od OUZD mesečne rente nekaj nad 100 din. Vprašate, ali bi se Vam dala renta izplačati, s čimer mislite očividno odpravnino. — Namesto rente smete zahtevati, naj se Vam da odpravnina, a le v primeru, ako ne presega renta 20% popolne odškodnine, to je zavarovanega letnega zaslužka, in ako gre za delno zmanjšanje delanospobnosti. Prošnjo je nasloviti na ravnateljstvo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Ravnateljstvo sklepa na podstavi prejšnjega zdravniškega

pregleda o verjetnem trajanju poškodovančevega življenja in dovoljuje izplačilo le, ako občina, kateri pripada poškodovani, pristane na izplačilo odpravnine. — Opozarjamo Vas, da v primeru, ako dobite odpravnino, izgubite pravico do vsake druge odškodnine, tudi ako bi se Vam stanje radi poškodbe, za katero ste že dobili odškodnino, pozneje poslabšalo. Ako ne boste pristali na določeno odpravnino, boste dobivali pač še nadalje svojo rento.

Mapna meja je ravna, mejniki pa stoje v krogu. N. J. Kupili ste si parcelo, čije meje potekajo po mapi ravno, v naravi pa stoje mejniki »na okrog«. Prodajalec pravi, naj si vzamete občinskega zemljemera ter da »dobite parcelo po mapi«. Prodajalec je hasnoval parcelo štiri leta, njegov brat osem let, za prejšnjo pa ne spominja, kako je meja potekala. — Ako smatrate, da je meja sporna, jo daste lahko v sporazumu z mejašem izvensodno določiti. Ako ne pride do izvensodnega sporazuma, predlagajte sodno določitev meje. Poudarjamo pa, da bo sodišče najprej določilo mejo po zadnji mirni dejanski posesti. Ako te posesti ne bo moglo ugotoviti, bo sporni prostor pravično razdelilo. V primeru, da vrednost spornega sveta ne presega 500 din, lahko vsaka stranka uveljavi svojo močnejšo pravico do spornega prostora. Vi se boste sklicevali na kupoprodajno pogodbo s svojim prednikom, glasom katere ste kupili parcelo po mapnih mejah, nasprotnik pa se bo lahko skliceval na eventualno priposestevanje spornega sveta, ali morda dela spornega sveta, ako je sporni svet 30 let (vštevši svoje prednike) javno, brez prošnje in brez sile izključno hasnoval. V tem primeru bo obveljala tista meja, do katere je mejaš svet hasnoval. Ako pa vrednost spornega prostora presega 500 din, lahko dotični, ki je z določitvijo meje v nespornem postopku nezadovoljen, uveljavlja svojo močnejšo pravico s pravdo, ako nista stranki soglašali s tem, da se močnejša pravica ugotavlja že kar v nespornem postopku. Zoper odločbo okrajnega sodišča v nespornem postopku imate pravico rekursa na okrajno sodišče. Eventualno tožbo bi morali vložiti najkasneje v treh mesecih od dne pravomočnosti odločbe, izdane v nespornem postopku.

Tožbe na povračilo 500 din. P. K. Posodili ste 500 din bratranecu, ki nima nikakega premoženja, vsaj ne rubljivega, in vprašate, ali bi lahko tožili njegovo mater na povračilo posojila, ker ga je ona poslala k Vam. — Ako je mati sina samo poslala k Vam, še ni dolžna vrniti predmetnega posojila, razen ako je prevzela pismeno poročstvo ali pa izjavila, da je ona sodelničnica. — V kolikor poseduje bratranec dvokolo, ki ga ima napisanega na ime matere, pa ga ima sam v posesti, mu ga lahko daste zarubiti. Mati kot lastnica sicer lahko vloži zoper Vas tožbo na nedopustnost izvršbe, morala bo pa dokazati, da je kolo res njena last; v pravdi predlagajte Vi zaslišanje njegove žene in tete, ki baje vedo, da je kolo v resnici last bratranca. — Najbolje bo, da vložite zoper bratranca opominjevalno tožbo. Kolektivina znaša le 17.25 din, ako pa predložite ubožno spravevalo, ki ga Vam izstavijo na občini, ste plačila kolektivine oproščeni. Tožbo lahko vložite na uradni dan v Mariboru ob sredah in sobotah pri sodišču, lahko pa kupite dva formularja opominjevalne tožbe, ju sami izpolnite ter oddate na pošto. Razprava se bo vršila le, ako bi dolжник zoper plačilno povelje podal upor. Ako pa upora ne poda v 14 dneh, postane plačilno povelje pravomočno in temeljem njega lahko vodite izvršbo zoper dolžnika 30 let.

Kupec moral plačati 3000 din za odstop od pogodbe. V. Š. iz B. Kupili ste neke stroje, ki bi morali biti po zatrjevanju prodajalke v brezhibnem stanju in najmanj eno leto ne bi smelo biti nikakih popravil. Dan po pogodbi pa ste dognali, da imajo stroji polno prikritih napak, nakar ste »dogovor odpovedali«. Ko Vam je prodajalka nato grozila s tožbo, ste se z njo poravnali tako, da plačate 3000 din in da se kupoprodajna pogodba stornira. — Prodajalka sicer ni bila upravičena zahtevati od Vas plačilo katerega zneska, a ker ste se poravnali, ne morete ničesar več ukreniti, ker ni utemeljenega razloga za spodbi-
janje poravnave. Nezanje zakonitih predpisov Vas namreč ne opravičuje. Ako mislite, da je šlo za goljufijo, naznanite zadevo orožnikom, pazite pa, da boste navajali le konkretna dejstva brez kakih sumničenj.

Vodna pravica. O. O. B. Ste lastnica hiše z vrtom ter imate služnostno pravico zajemati vodo iz studenca na sosedovem zemljišču. Sedaj je sosed del zemljišča odprodal ter dovolil kupecu uporabo istega studenca. Vprašate, ali smete navedenemu kupcu zabraniti zajemanje vode iz ome-

njenega studenca, zlasti, ker se bojite, da bi ob suši zmanjkalo vode. — Glasom prepisa pogodbe imate pravico zajemati vodo iz izvira na sosedovem svetu. Ker v pogodbi ni govora o tem, da imate izključno Vi in sosed pravico zajemanja vode, niste upravičeni zabraniti novemu kupcu, da ne bi tudi on zajemal vode. — V kolikor pišete, da imate Vi »lastniško pravico« do vode, ne razumemo, kaj hočete s tem reči. — Ako ste se morda s sosedom ustno domenili, da boste le Vi zajemali vodo iz izvira in on sam, potem bi smeli prisiliti sosedu, da poskrbi, da ne bodo tudi tretje osebe zajemale vodo.

Jeseni ob meji travnika. J. J. Na meji Vašega ter sosedovega travnika so rastle vrbe, katere je sedaj sosed izkopal ter nasadil jesene. Bojite se, da Vam bodo čez leta jeseni delali škodo na Vašem travniku. Občinska komisija je določila, da mora sosed nasaditi jesene 4 m od Vaše meje, on pa jih je posadil le v razdalji dveh metrov. — Ni predpisa, da bi smela občina določiti lastniku katerega travnika, kako daleč od sosedovega travnika sme nasaditi drevesa. Obstoja le predpis, da korenine in vejevje ne smejo segati na sosedov svet. Ni nam jasno, kako škodo bi naj jeseni prizadejali Vašemu travniku. Smeli bi zahtevati njih odstranitev le, ako bi morda ovirali izvrševanje katere Vaše služnostne pravice.

Izterjavanje menice, ki je niste podpisali. H. T. in F. Dali ste si napraviti strelovod, plačali delno odmeno inštalaterju, ves ostanek pa njegovemu zastopniku. Sedaj ste dobili dopis nekega mizarja, da mu je inštalater odstopil v izterjavo menico, katero da ste baje podpisali. — Ako menice res niste podpisali, se Vam ni treba bati, da bi jo morali plačati. V eventualni pravdi bo moral tožnik dokazati, da izvira podpis na menici od Vaše roke ter bodo o tem zaslišani izvedenci. — Ne glede na to pa lahko upravičeno ugovarjate, da je ves zaslužek za izvršeno inšta-

lacio inštalater sam, odnosno njegov zastopnik, če dobil izplačan, tako da inštalater ne bi bil več upravičen iz menice, čeprav bi jo bili podpisali, še kaj zahtevati.

Obveza sorodnikov, plačati služkinjo po smrti gospodarice. M. R. Pri hiši je služkinja že 20 let in dela le za hrano in obleko, kake plače v gotovini pa nima izgovorjena. Pri sebi ima tri nezakonske otroke, ki se tudi hranijo in oblačijo na posestvu. Vprašate, ali sme služkinja po smrti gospodarice zahtevati še kako plačilo od sorodnikov. — Ako je bilo med služkinjo in službodajko izrečno dogovorjeno, da bo dobila služkinja za svoje delo le hrano in stanovanje ter obleko, potem ni služkinja upravičena ničesar več zahtevati. Le v primeru, ako zaslužek ne bi bil izrečno dogovorjen, bi smela služkinja zahtevati zaslužek, ki je primeren v dotičnem kraju. Pa tudi to le za zadnja tri leta. — Okolnost, da je služkinja tuja državljanka, ne igra vloge pri določitvi zaslužka.

Pravica do dedovanja. Isti. Ako je zapustil rajni le bratrance in sestrične, od ene sestrične pa žive le njeni otroci in soprog, bodo dedovali le otroci sestrične, ne pa tudi soprog.

Prošnja za službo. J. B. Vprašate, kako naj napravite prošnjo za posamezno državno ali drugo službo. — Na tem mestu smo že večkrat pisali o pogojih za sprejem v razne državne službe. Policijska za Vas ne prihaja v poštev, ker pišete zelo nečistljivo; iz istega razloga najbrž tudi poštna ne. Morda Vas sprejmejo k železnici kot delavca. Prošnjo naslovite na šefa najbližje postaje. Dokazati morate, da ste najmanj 18 let star, dobrega vladanja in pismen; zdravje bo ugotovil železniški zdravnik. — Pogoji za sprejem v kako zasebno službo so stvar svobodnega dogovora. Poiskati si jo morate sami, eventualno potem borze dela ali oglasa v časopisju.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Jurij postane janičar

Ko so bili cigani sredi vasi pod Kozjakom ugrabili grajskega gospodiča, so jo hitro pobrisali čez mejo. Jurček je sicer od kraja vpil, jokal in prosil, toda Samol

mu je vselej usta zatisnil. Ko so prišli na turško mejo, je cigan dečka prodal Turku, ki je nabiral krščanske otroke za janičarska vzrejališča. Ko so Turki hodili pleniti po krščanskih deželah, so ujeli tudi mnogo dečkov. Te so doma vzgajali v po-

sebnih šolah in so tako vzgojili vojake, ki so bili strah in trepet vsej Evropi — namreč janičarje.

Med janičarje je torej prišel tudi mali Jurij Kozjak. Čez leta je zrastel v krepkega mladeniča. Privadil se je bil novim tovarišem in novim navadam. Rahlo seme krščanske vere, ki je komaj začelo kliti v mladem sreču, so izruvali neverni mohamedanci. Bežeča leta so mu izbrisala iz duše spomin na otroške dni; tudi svoj materni slovenski jezik je bil pozabil. Toda včasih se mu je zazdelo, da sanja o dobrem očetu, o lepem gradu, o ljudeh, ki niso bili prav nič podobni Turkom. Tako se je zgodilo, da ni iskal družbe svojih tovarišev, od katerih se je zelo ločil. Ljubil je sicer boj kakor oni, toda boril se je le z oboroženimi možmi, slabotnih žen in starčkov pa ni pobijal. Njegove silne moči in divje hrabrosti so se bali celo Turki, vendar je kmalu postal poveljnik čete.

(Dalje prihodnjik)

Za razvedrilo

Med potepuhi

»Glej, glej, kako si danes eleganten!«
 »Hja, veš, danes sem trgovino odprl.«
 »Ali prav ališim? S čim?«
 »I, s ponarejenim ključem...«

Čudovit uspeh

Plešast gospod pride k brivcu in kupi mazilo za rast las.
 »Ali mi bodo po tem mazilu rasti lasje?«
 Brivec: »O tem sem tako prepričan, da boste morali takoj kupiti tudi šest glavnikov. — Izvolite, tu so!«

Resnico je povedala

Žena: »In jaz vendar trdim, da je žena najbolj hrobra stvar na svetu.«
 Mož: »Kaj? Kako moreš to trditi? Saj se vsa ženska že miši zboji!«
 Žena: »No in? Kaj pa vi, slavni možje! Vi pa se bojite tudi — teh bojazljivih žensk!«

Zadnji dokaz

»Nazadnje so držali utopljenki pred oči oglečalo, da bi videli, ali je še življenje v njej. A jaz tega ne razumem, kako bi moglo biti to dokaz.«
 »Veš, stvar je taka! Če bi bilo v ženski še kaj življenja, bi gotovo odprla oči, da bi se še enkrat pogledala. Če pa ni odprla oči, gotovo ni bila več živa.«

Novoporočenca na potovanju

Žena (na visokem stolpu): »Ljubi možek, kaj bi storil, če bi jaz dol skočila?«
 Mož: »Za teboj bi gledal.«

MALA OZNANILA

Cenik malih oglasov.

Vsaka beseda v malem oglašju stane Din 1.— (Prekliči, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravnika lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno pisati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor boče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Dekle za vse sprejme v gostilni Krempf, Maribor, Radvanje. 799

Ofer se sprejme. Sv. Lenart v Slov. goricah, Ptuj-ska cesta 19. 800

Pridnega mlajšega fanta za vrtna dela sprejme za stalno vrtnarija Brandhof, Studenci pri Mariboru. 810

Dekle potrebujem za svoj vinograd. Vprašati pri Emiliji Starkel, Ptuj, Muršičeva 4. 809

Služba organista in cirkovnika se odda. Nastop 15. maja. Pojasnila da župnijski urad Galicija, pošta Zalec, kamor naj se pošljejo tudi ponudbe. 807

Hlapec za navadna lahka kmečka dela se sprejme. Darinka Dernovšek, Maribor, Aleksandrova 48. 804

POSESTVA:

Proda se posestvo s hišo blizu Sobote. Poizve se pri Pečič Ana, Vančavas, p. Rankovci. 782

Ugodni nakup posestvo. Dne 12. maja 1939 ob deseti uri dopoldne se vrši pri okrajnem sodišču Sv. Lenart v Slov. goricah dražba nepremičnin zemljiška knjiga Rogoznica cl. št. 43. Cenilna vrednost 43.638 din, najmanjši ponudek 28.800 din, varščina 4370 din. Posestvo meri ca. 21 oralov, leži ob banovinski cesti Maribor—Sv. Lenart. 796

Posestvo ob banovinski cesti, 35 oralov, en kos, ravnina, večinoma travniki, redi se 35 glav izvine, poslopja zidana, z opeko krita, 8 km iz Maribora, se ugodno proda. Pojasnila: Klobučar, Studenci pri Mariboru, Krekova 32. 803

Moško sukno že od din 10.—
 dokler traja zaloga, se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15. 676

Bodi lepa!

Uporabljalaj

ELIDA MILA

Za žene, ki imajo rade
 naravni vonj pri milu:
 ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG

Napredaj hiša s lepim vrtom (stavbišče), za vsako obrt. Studenci pri Mariboru, Kralja Petra cesta št. 80. 783

RAZNO:

Steinze s predali prodam. Naslov v upravi. 811

Prodaj sedlarsko in tapetniško delavnico s vso zalogo in orodjem. Naslov v upravi. 805

Jablus — Jabolčnik! Ako boste imeli premalo pijače za domačo uporabo, naročite še danes priznani snov »Jablus«, iz katere lahko napravite izvrsten jabolčnik ali hruškovec, tudi ako nimate nič pravega sadjevca. S poštno stane 50 litrov 39.50, 100 litrov 69.—, 150 litrov 98.—, 300 litrov 182.— din. Naroči se lahko vsaka količina, toda manj od 50 litrov ne. Stotine pohvalnih pisem! Glavno zastopstvo: Franc Renier, Podčetrtek. 808

Hranilnica in posojilnica v Selnici ob Dravi ima svoj redni letni občni zbor dne 7. maja ob osmih v župnišču z običajnim dnevnim redom. 802

ZA BIRMANCE, BIRMANKE

velika izbira gotovih oblek kakor tudi v raznem volnenem in svilenem blagu po metru po zelo ugodnih cenah v manufakturni trgovini

J. Preac, Maribor, Glavni trg 13.
 Zaloga »ABOZA« oblek.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

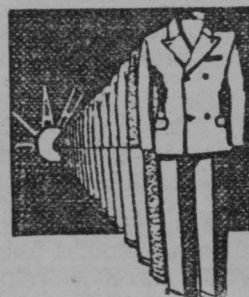
Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

Klobuki,

obleke,
 perilo,
 čevlji
 l.t.d.i.t.d.

velika izbira in najugodnejše v konfekciji

Jakob Lah, Maribor, Gl. trg 2

Najlepše in najnovejše vzorce za ročna dela,

kakor kuhinjske prtiče, namizne prte, posteljno perilo itd., vam predtiskamo na platno v prodajalni TISKARNE SV. CIRILA, PTUJ, Slovenski trg 7

Kupujte pri naših inserentih!

NOVA TRGOVINA!

Naznanjam, da sem prevzel od g. Časna trgovino z mešanim blagom ter imam na zalogi vsakovrstno novo zalogo manufakturnega blaga, tako za moške kakor za ženske obleke. Ker se približuje čas sv. birme v Laškem, prodajam za birmance, botre in botre vse potrebno, kakor molitvenike, rožne vence, ročne torbice, venčke, klobuke, otročje srajce itd. itd. po znižanih cenah. Nova zaloga galanterije, vedno sveža špecerija, nakup deželnih pridelkov!

Velika zaloga vsakovrstne zidne in strešne opeke!

Postrežba točna in solidna!

Pridite in prepričajte se!

Vljudno se priporočam

790

HRASTELJ PETER, trgovec v Laškem

Januš Golec:

Tomičev „špih“ in Žebjarjev „ror“

Slika iz prevratne dobe

Tomičev »špih«

Oni, kateri so se znali skriti tako, da jim ni bilo treba med svetovno vojno na bojišče, so se ponašali pozneje, kako so ležali tisočaki zadnje vojno leto in ob prevratu na tleh, le pobrati jih je bilo treba, pa je obogatel tudi revež na mah.

Iz tega dejstva so se rodili vojni dobičkarji ter razna druga sleparska nadloga, ki je po naglem obogatitju še hitreje propadla in si nikdar več ni opomogla.

Med take ptice je spadal tudi Tomičev »špih« iz Zakota ob Sotli. Izredno visoki ded se je natepel na štajersko nekod iz hrvaškega Zagorja, kjer je skoraj vsak moški potegnut na dolgost. Tomič je bil pri vsej velikosti ter obči telesni moči samo za priložitnostnega voznika pri svinjskih prekupcih, trgovcih ter večjih kmetih, kateri so prevzemali navoz gramoza za okrajne ceste.

Pretegnil se ni nikdar z delom, napil se tudi ni na vroče in je bil najboljših let ter najkrepkejšega zdravja, ko je izbruhnila vojna.

Niso ga klicali koj, ker ni bil vojak in niti h krompirjevcem ga niso marali v bolj zbirljivih mirnih časih.

Svetovno klanje je trajalo dolgo. Radi dolgotrajnosti so prišli na vrsto najslabši zbirki in med temi je bil tudi potegon — Tomičev »špih«.

Ljudje so mu privoščili vpoklic bolj proti zadnjemu, da bi si spraznil vsaj nekoliko želodec ter skrčil čeva, katera je najrajši mazal s prekajeno slanino, radi česar je bil po obsotliski navadi že v zgodnji mladosti prekrščen v »špiha«.

Tomič je bil hud na mastni dodatek k njegove mu pravemu lastnemu imenu in ga ni upal poklicati nikdo glasno za »špiha«, kar je pa le bil na daljšo razdaljo na jeziku vseh, kateri so ga poznali.

Tomičev »špih« ni služil pri vojakihi dober mesec, že je bil doma. Ni izdal, kako se je izmotal on kot najmočnejši; medtem ko so drugi grbasti, jetični ter prave človeške pohabe in skrupucala bili poslani celo v prve vrste. Ljudski glas je raznesel, da so napodili špiha nazaj h konjskim krampom na domačo cesto, ker so imeli v vojaških skladiščih tedaj premalo koprivnatega blaga in usnja, da bi bili predolginstega Tomiča oblekli in mu obuli stopala, s katerim je zavrl z lahkoto najtežje naloženi parizar.

Naj že bo tako ali tako, špih je znal največjo medvojno spretnost: izmazati se čisto proč od vojaštva.

Tomič je ostal med vso vojno doma in je pri vsej svoji duševni omejenosti pogruntal še to, da si močni moški lahko tudi denarno opomore, če je na varnem med samimi ženskami, ki vlečejo mesečno lepe podpore za onimi, kateri so ustvarjali s svojo krvjo in življenjem vojne dobičkarje ter razne druge ljudske pijavke.

Špih je zadel, da se je povzpел do lastnega voza s konjsko vprego, s katero si je zaslužil toliko, da je bil sit dnevno madžarskega špiha, nikdar žejen in se je še ponašal s stotaki.

Žebjarjev »ror«

Močnemu, velikemu ter bahavemu Tomičevemu špihu čisto nasprotno sliko nam nudi Žebjarjev »ror«.

Že njegovo ime nam razodene, da je moral biti sin otepača revščine, ki je preživljal sebe in družinico z ročnim žebjarstvom, s katerim je romal po kmečkih sejmihi ter niti za suhi kruh ni dovolj zaslužil.

Ror se je izučil žebjarstva pri očetu. Koj po prvem letu vojne je moral kljub telesni slabosti v strelske jarke, kjer je tolkel uši, gladoval, prezebal in se stiskal do konca svetovne morije v stalnem smrtnem strahu.

Ko se je ubijal po raznih frontah, mu je umrl doma že davno vdoveli oče. Zapustil mu je v dedščino okrogli kovaški meh ter nakovalo pod kapom podrapane ter razklopotane bajte.

Kakršen je moral Žebjarjev ror med vojake, takšen se je vrnil brez cvenka, le preveč rahlo zdravje si je po bojiščih ter pod milim nebom precej zgoštil ter naravnost stalno popravil in utrdil.

Kakor hitro je shodil, so ga že zmerjali sosedi radi črnih marog pod nosom ter po obrazu za roriča.

Nekoliko pred odhodom na vojno je bil ror in srečno se je tudi vrnil v raztrgano kočuro kot ror, ki je otepal siromaštvo od rojstva ter ga bo do groba, ker se drži uboštvo vseh ročnih žebjarjev liki podedovani greh človeštva.

»špih« in »ror«

Po povratku iz vojne žebjar ni mogel pobirati tisočakov kar na cesti, saj ni imel obratnega kapitala. Komaj si je kupil toliko železa, da je nakoval pod kapom nahrbtnik žebjev, s katerimi se je podal nekega jesenskega dne zgodaj zjutraj v Lemberg na sejem.

V Golobinjeku je dohitel z jabolkami naložen voz, na katerem je dremal dolgi Tomičev špih.

Pri voščilu dobrega jutra se je vzdramil dolgin toliko, da je prepoznal v pešču sorojaka s težkim nahrbtnikom. Ustavil je konja in zavpil: »Prisedi, nama bo krajši čas! Prevoznino boš plačal z gulažem in litrom vina pri 'Cigajnerju' na Mestinju!«

Otovorjeni žebjar je zadovoljen sprejel vabilo, dasi si s špihom že od nekdaj nista bila bogznaj kako na roko.

Ni še žebjar prisedel ter odložil nahrbtnika, že ga je pričel goljatski potegon dražiti ter zmerjati med prižiganjem pipe. Hočeš-nočeš, žebjar je moral poslušati žaljivo ponovitev prošlosti svojega od očeta podedovanega bednega položaja, ako je hotel sedeti na vozu poleg lastnika konjske vprege.

Špih je smrdel po žganju in fajfa mu ni hotela prav goreti radi prevlažnega tobaka. Da si je kratil čas, se je lotil sopotnika v trdni zavesti znatne telesne premoči.

Špih je začel:

»Žalostna ti majka, ki je davno pod grudo z očetom vred. Ko si še bil navaden smrkavec, si bil rorič, ker tako ime se prime le revnega otroka. K vojakom si se podal kot pravi ror. Po več letih vojne službe pa si zopet ror, kateri ne zna drugega, kakor kovati črne žebje pod kapom kot cigan! Šleva rorasta, z žebjarstvom na roko si boš opomogel sedaj, ko je debeli denar razmetan po tleh in da se le pripogneš ter ga pobereš, si lahko kupiš celo žebjarsko fabriko!«

Špihova surova očitanja so žebjarskega trpina hudo pikala in bi jih ne bil požiral mirno, da ga ni strašila dolga pešpot do Lemberga z železnim tovorom in šapaste roke z žganjem navsezgodaj razdraženega voznika.

Ni oporekal, ni zmerjal Tomiča s špihom, skušal je speljati pogovor na svoje trpljenje po bojiščih, pa ga je potegon odločno prekinil z naslednjo razlago.

»Ror, glej menel! Niti plenice nisem bil deležen ob rojstvu s teboj vred ne. Ne matere in ne očeta nisem poznal. Nikdo me ni učil nabijati po nakovalu pod lastnim kapom, kakor tebe tvoj oče. Po svoji lastni pameti sem se odločil za konje ter cesto in danes premorem nekaj v živem blagu in suhem denarju!«

(Konec prihodnjšč)

Nov redilni prašek za prašiče

Vsak kmetovalec si Redinom hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Za 1 prašiča zadostuje samo 1 zavitek za 6 din. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

Prašek za pitanje goveje živine. Pospešuje močno rast in hitro zdebelenje govedi in telet. Veliki zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 zavitek 6 din, za več zavitkov 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka pri kravah ter izvrstno hranilno in redilno sredstvo. 1 zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdržuje v bistrini ter preprečuje je najpogostejše konjske bolezni, posebno katar. 1 zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Moštna esenca Mostin za izdelovanje prvostanske zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov stane 20 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 steklenici 16 din.

Za boljše izrabljanje poštne priporočamo, da naroči eden za več sosedov skupaj. 108

Pravi Redin, Govedin, Mlekin, Konjin ter Mostin se dobi samo v zavitihi z gornjimi slikami in ga prodaja samo

Drogerija KANČ,
Maribor,
Slovenska ulica

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

- Krojači!** Dobrim, zanesljivim krojačem da na dom trajno delo proti dobremu plačilu Stermecki, Celje. 794
- Pekovski pomočnik** se sprejme takoj. Biti mora tudi dober gajsič (kruhonoša). Pekarna Berlinger, Vurbek, Ptuj. 787
- Čevlarskega vajenca sprejme** Marinšek Anton, Slov. Bistrica. 786
- Iščem ofra z deklino za postrežbo.** General Lešić, Meljski hrib 52 pri Sv. Petru. 784
- Hlapca, ne čez 30 let starega, samskega, proti tedenski plači 200 din, sprejme takoj** Anton Golež, Maribor, Aleksandrova 41. 776
- Šiviljsko vajenko sprejemem.** Prednost ima, katera zna nekaj šivati. Oskrba tukaj, plača po dogovoru. Za odgovor priložiti znamko. Farazin, šivilja, Sv. Marjeta ob Pesnici. Sprejemem tudi šiviljsko pomočnico. 795
- Sprejemem vajenca od poštene kmečke hiše.** Hrana in stanovanje po dogovoru. Vodičar, krojač, Slovenska Bistrica. 801
- Iščeta se hlapec in dekla za župnišče na Prihovi,** pošta Slov. Konjice. Nastop 1. maja. 798
- Sprejemem hlapca, starega 30—40 let.** Vajen mora biti vseh poljskih del. Ne sme biti pijanec. Partlič, gostilna, Sv. Marjeta ob Pesnici. 797
- Vsaiki osebi — družini nudimo doma stalni dober zaslužek — eksistenco.** Pišite: »ANOS« Maribor. 383

Kmetice! Bučno in drugo seme zamenjate najboljše v tovarni olja, Maribor, Taborska 7, pri dravskem mostu. Dobite poceni bučne otrobe in prg. 785

Pohištvo, spalne sobe, kuhinjske opreme, stolce in vse tapetniške izdelke dobavlja solidno in poceni »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 479

Mostin za napravljajanje izvrstne domače pijače. Steklenica 20 din. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 581

POMLAD! — LETO! — OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »T« z vsebino 4 m volnenega blaga za ženske obleke v najmodernejših vzorcih za ceno »T/1« 100 din, »T/2« 130 din; pri naročilu prosim navedite barvo. Paket serija »H« vsebina 18—21 m Oxfordov, cefirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih paket 136 din. Paket serija »M« vsebina 16 do 20 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka, za predpasnike, delena, krepa, cvrncajga in polsvile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi, paket 130 din. Pakete »H« in »M« razpošiljam tudi mešano vsakega polovico. Paket serija »Z« vsebina 3—3.20 m dobrega štofa za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer »Z-1« 130 din, »Z-2« 160 din, »Z-3« 200 din, »Z-4« 250 din, »Z-5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Vsak paket poštne prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust! Neprimerno vzamemo nazaj in zamenjamo. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago! Prepričajte se tudi Vi in pišite takoj Razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene!

Za mesec maj

vam nudimo sledeče kipe:

Srce Marijino: velikost 20 cm 44 din, 25 cm 50 din, 30 cm 50 din, 35 cm 94 din, 37 cm 102 din, 50 cm 172 din, 60 cm 300 dinarjev.

Marija Brezmadežna: velikost 12 cm 8 dinarjev, 15 cm 12 din, 21 cm 30 din, 25 cm 56 din, 30 cm 62 in 70 din, 42 cm 70 din, 42 cm 150 din, 60 cm 300 din.

Lurška Marija: velikost 16 cm 12 din, 20 cm 40 din, 25 cm 50 din, 37 cm 102 din, 50 cm 160 din.

Marija z Jezusom: velikost 35 cm 70 din. Pri naročilu napišite velikost in ceno!

Priporočamo se za naročila!

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

Hranilnica in posojilnica, r. z. z. n. z., pri Sv. Antonu v Slov. goricah naznanja, da se vrši redni občni zbor v nedeljo, dne 7. maja 1939, ob treh popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje revizijskega poročila iz leta 1938, 2. Poročilo načelstva, 3. Poročilo nadzorstva, 4. Odobrenje računskega zaključka 1938, 5. Volitev načelstva, 6. Volitev nadzorstva, 7. Služajnosti. — Načelstvo. 792

Preproge zastori odeje linoleum žimnice pritlični garniture obrisače

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJIH CENAH

STALNO

Sternmecki
CELJE 24

CENIK ZASTONJ

RAZNO:

- Frangž, Hoče, odda trs.** Jamči za vsak komad. 788
- Turbine, vsakovrstne stroje in strojne dele za** parne in vodne pogone, posebno za žage in mlinске naprave v zelo dobrem stanju prodaja Križnič, Maribor, Žolgerjeva 20. 791
- Proda se dobro ohranjen gepl in sadni mlin.** Šerbinek Vinko, Plač 9, Svečina, Zg. Sv. Kungota. 789
- Mošna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje** jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 681

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 329

Prodajamo sadike vsako nedeljo v Trnovski vasi, vsak petek pa v trsnici v Ptuj. Imamo še na razpolago nekaj sadnega drevja, sadne divjake, vinsko trsje in pritlične vrtnice. Se priporoča trsnica in drevesnica Čeh, Trnovska vas, Sv. Bolfank v Slov. goricah, Ptuj. 263

Cepljeno trsje prodaja Turin, Modraže, Studenice Pri Poljčanah. 515

Zidajte poceni! Nosilce, betonsko železo, ograje, cevi, vsakovrstno okovje dobite zelo poceni, rabljeno, ali vendar dobro ohranjeno pri trvdki Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14 in v podružnici vogal Ptujске in Tržaške ceste. 597

Traverze naprodaj: pet komadov 4 m dolgih, en komad 5 m dolg pri Rosenbergu, Maribor, Jezdarska ulica. 742

Cepljene trte, korenjake in pritlična sadna drevesca kupite najceneje pri: Ivan Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje. 192

DENAR

Nalivna peresa

od din 6.— naprej
dobite v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila
Maribor—Ptuj

Okraj Dravograd! Mežiška dolina! Nove hranilne vloge vsak čas izplačljive — sprejema in obrestuje do 5% ter daje kratkoročna posojila Hranilnica in posojilnica pri D. M. na Jezeru v Prevaljah. 514

Hranilnica Dravske banovine Maribor

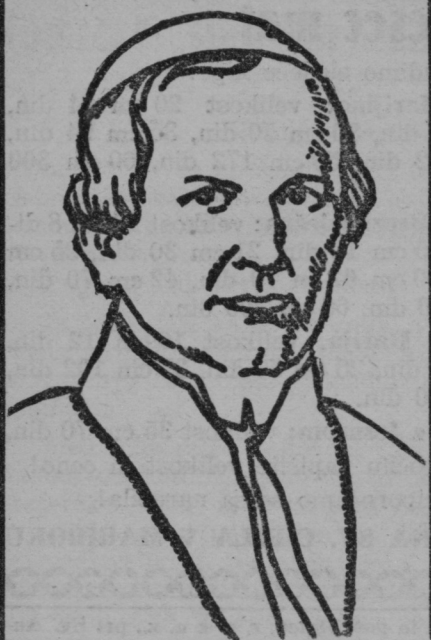
Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

**Vsem,
ki Slomškega častijo,
priporočamo:**

Vreže: Slomškove šmarnice, vez. 28 din.

M. Lendovšek: A. M. Slomškega zbrani spisi, 6. knjiga, pridige osnovane, vez. 20 din.

A. M. Slomšek: Življenja srečen pot, fantovski molitvenik, vez. v platno z rdečo obrezo 14 din, vez. v platno z zlato obrezo 20 din, vez. v usnje z zlato obrezo 30 din, finejše usnje 40 din.

A. M. Slomšek: Cvetke, nauki za dekleta in sprejemnica za Marijino družbo, 1 din.

Vse naročajte v

Tiskarni sv. Cirila
Maribor—Ptuj

Slomškove podobice, enobarvne 100 kom. 10 din, 1 kom. 0.25 din; večbarvne 100 kom. 30 din, 1 kom. 0.50 din; z življenjepisom na četrti strani 1 kom. 0.50 din.

Slomškove slike, stenske, večbarvne, 37 × 28 cm, kom. 10 din.

Slomškove slike v kovin. okvirju, 17 × 12 cm 12 din, 14 × 10 cm 9 din, 7 × 7 cm 5 din.

Slomškove svetinjske (na drugi strani Marija Pomaga na Brezjah), male kom. 0.50 din, večje kom. 1 din.

Slomškove razglednice, enobarvne kom. 0.75 din, večbarvne kom. 2 din.

Erjavec: Slomškovi zbrani spisi za mladino, kart. 18 din, vez. 25 din.

Brumen V.: Blaže in Nežica, kulturno pedagoški pomen Slomškovega dela, broš. 15 din.

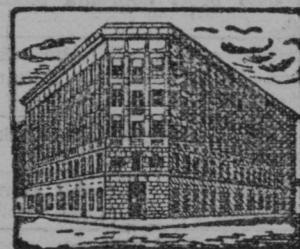
Dr. Fr. Kovačič: A. M. Slomšek (srbskohrvatska izdaja, latinica in cirilica), prevedla S. Antič, broš. 3 din.

Bojc E.: Slomšek naš duhovni vrtnar, broš. 12 din.

Špindler Fr. S.: Jezus, blagoslovi nas, Slomškove pesmi pri blagoslovu in pred pridigo, namenjene ljudskemu petju v cerkvi (z notami), 5 din.

Goričar: Slomškov rodovnik, broš. 10 din.

»Kraljestvo božje«, mesečnik, glasilo Slomškove družine. List prinaša sestavke o Slomšku in poročila o delu za Slomškovo beatifikacijo. Letna naročnina 15 din.

**VZAJEMNA
ZAVAROVALNICA
V LJUBLJANI**

ZAVARUJE:

**POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.